

GORENJSKI GLAS®

Leto LVII - ISSN 0352-6666 - št. 43 - CENA 200 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 1. junija 2004

Na Duplici nočejo Jehovovih prič

Teden se je na Duplici začel z dežurstvi, protesti in zaporami.

Protesti, dežurstva in zapore proti gradnji in Jehovovim pričam. Foto: Andrej Žalar

Duplica pri Kamniku - S protesti, dežurstvi in zaporami na Duplici pri Kamniku se je začel tudi ta ponedeljek in novi teden. Potem ko so minuli teden po protestih pred občino in zahtevi po odstopu župana in dveh članov uprave stanovanke na Duplici z izvajalci in investitorjem dosegli sporazumeno začasno prekinitev preprečevanja začetka gradnje do konca tedna, se je zgodba včeraj zjutraj ponovila.

Stanovanke so se zbrali že v nedeljo zvečer in namestili ovire ter tako zaprli dostop do parkirišča, na katerem naj bi se začela gradnja. Kar nekaj jih zjutraj ni šlo na delo z avtomobili in so jih pustili parkirane na makadamskem parkirišču. Odločeni, da bodo vztrajali pri preprečevanju začetka gradnje, so varovali tudi zapore do parkirišča.

Igra živcev ob navzočnosti policije, ki je bila tokrat precej številnejša kot minuli teden, je traja-

jala vse dopoldne. Med protestnimi napisi in v pogovorih je bilo kar nekaj zahtev, naj pride župan, in odločenost, da Jehovove prič nikdar več ne bodo zaželele na Duplici.

Zaradi zborovanja, zapor in dogajanj na Duplici je potem odpadla tudi novinarska konferenca, ki jo je župan sklical za ponedeljek že minuli teden.

Kakšen bo po ponedeljkovih protestih in zaporah razplet dogajanja na Duplici pri prostoru, kjer Jehovove prič želijo graditi, je težko napovedati. Vse pogostejše pa se sliši, da bi bilo najbolje, da bi Jehovove prič odstopile od gradnje na tem prostoru, saj očitno nikdar ne bodo zaželele na Duplici.

Andrej Žalar

Valjavec med junaki Gira

Besničan Tadej Valjavec si je uvrstitev med deseterico najboljših kolesarjev 87. dirke po Italiji zagotovil v najtežjih etapah ter se tako vpisal v zgodovino junakov Gira.

Kranj - "Kaj naj rečem drugega, kot da sem zadovoljen s svojim dosežkom, saj sem si pred začetkom sezone zastavil cilj, da skušam letošnji Giro d'Italia končati v najboljši deseterici. To mi je z devetimi mestom uspelo in zagotovo je to velik rezultat zame, za moje moštvo in seveda slovensko kolesarstvo," je v številnih izjavah ob koncu ene največjih kolesarskih dirk na svetu, Gira d'Italia, minulo nedeljo v Milanu poudarjal naš najboljši kolesar Tadej Valjavec, sicer član ekipe švicarskega Phonaka.

Tadej, ki je spomladi dopolnil 27 let, je kolesarsko pot začel pri kranjski Savi, svojo izredno nadarjenost pa je pokazal že kot zmagovalec tako imenovanega "baby Gira". Zadnjih pet let je vozil v Italiji, pred začetkom letošnje sezone pa je prestopil v švicarsko moštvo Phonaka, kjer so mu pred italijanskim krogom zaupali vlogo kapetana ekipe. Tadej je zaupano nalogo opravil

več kot odlično, saj je v eni najtežjih etap, sobotni 19. etapi, na cilj pripeljal le za odličnim Stefanom Garzellijem in Gilbertom Simonijem ter tako dokazal, da je med najboljšimi "hribolazci" na svetu in se ob koncu Gira v nedeljo zasluženost veselil skupnega 9. mesta, kar je najboljši rezultat slovenskih kolesarjev na Gira nasploh.

Letošnja skupna zmaga na Gira d'Italia je pripadla 22-letnemu Italijanu Damianu Cunegi, poleg Tadeja Valjavca pa so na cilj v Milano v nedeljo od naših kolesarjev pripeljali še Andrej Hauptman, ki je bil skupno 82., Uroš Murn, ki je bil 92., Gorazd Štangelj, ki je osvojil 95. mesto, Martin Derganc, ki je bil skupno 127., Boštjan Mervar, ki je bil 130. in Dean Podgornik, ki je osvojil 138. mesto. Odstopil je Zoran Klemenčič.

Velma Stanovnik

Nesnaga iz Blejskega jezera

Bled - Minulo soboto so se slovenski potapljači udeležili 11. vseslovenske čistilne akcije čiščenja Blejskega jezera.

Potapljači so Blejsko jezero "olajšali" za dobri dve tona odpadkov.

Blejski potapljači so čistilno akcijo pripravili v sodelovanju z Ribiško družino Bled in podjetjem Infrastruktura Bled, ki je poskrbelo za odvoz zbranih odpadkov. Čiščenja so se udeležili potapljači iz petnajstih slovenskih društev, več kot 80 jih je čistilo jezero, v akciji pa je sodelovalo okrog 120 potapljačev. Slednji so se dopoldne zbrali v Grajskem kopališču, čiščenje pa so končali pozno popoldne. Janez Andrej, nečakinja je vodnje blejskega društva za podvodne dejavnosti predal novemu predsedniku Marku Mubiju, je po akciji povedal, da so zbrali dobri dve tona odpadkov, med katerimi je bilo največ plastenk in pločevink. "Čistilna akcija je še kako potrebna, saj na žalost ugotavljamo, da se količina odpadkov iz leta v leto ne zmanjšuje, ampak jih vsako leto iz jezera pobere skoraj dve tona. Kultura in ozaveščenost ljudi še zdaleč nista taki, kot bi si želeli. Najslabše je v Zaki, saj tam ved-

no nabere največ odpadkov. Akcija je dosegla svoj namen in tudi letos se je izkazalo, da je še vedno nujna. Udeleženci so bili zadovoljni, srečo pa smo imeli tudi z vremenom," je še dodal Andrej. Sobotna čistilna akcija je stala pol milijona tolarjev, blejskim potapljačem so pomagali donatorji in blejski hotelirji, blejska občina pa je prispevala majice za udeležence. Renata Škrjanc, foto: Tina Dokl

Tadej Valjavec

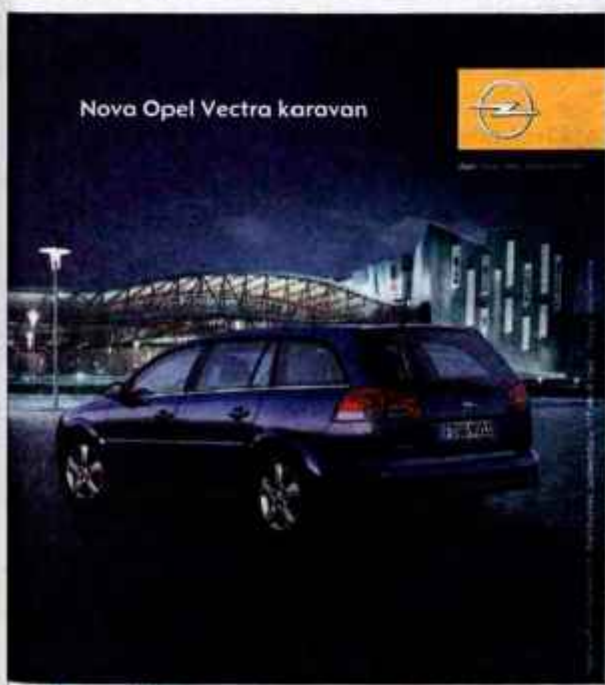
Danes Gorenjski upokojenec

Kranj - O čem pišemo? V pogovoru z mag. Heleno Bešter, namestnico predsednika uprave Kapitalske družbe (in Gorenjko po rodu), predstavljamo dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, v katerega se je doslej skupaj z javnimi uslužbenci vključilo 367 tisoč zavarovancev. V Sloveniji je 240 tisoč upokojencev, ki prejemajo manj kot 100 tisoč tolarjev pokojnine. Vera z Jesenice ima komaj 85 tisoč tolarjev pokojnine. Kako živi? V prilogi pišemo tudi o cenah nege na domu, o likovnem ustvarjanju 84-letnega Franca Vidica iz Škofje Loke in o tem, da za izobraževanje ni nikoli prepozno in da univerzo za tretje življenjsko obdobje pri kranjskem društvu obiskuje skoraj 140 upokojencev ter da je balinanje med upokojenkami zelo priljubljeno. C.Z.

80. Glasova preja Nepozabna Josipina

Gorenjski glas postaja tudi knjižna založba. Po Usodah Milene Miklavčič in spominski knjigi Ceneta Matičiča je pravkar izšla še knjiga z naslovom Nedolžnost in sila, s podnaslovom: Življenje in delo Josipine Urbančič - Turnograjske (1833-1854). To je delo o zlahtni gorenjski rojakinji z gradu Turn pri Preddvoru, pripovednici in pesniški muzi, ki bi, če ne bi pred 150 leti umrla pri poroki, ob soprogu Lovru Tomanu gotovo postala ena prvih dam prebujenega slovenstva. Glasova preja bo v petek, 4. junija, ob 20. uri v Restavraciji Penzion Zaplata v Tupaličah pri Preddvoru. Naša gostja bo tokrat Mira Delavec iz Mač pri Preddvoru, avtorica knjige o življenju in delu Josipine Urbančič - Turnograjske. Z njo se bo pogovarjal publicist Miha Naglič. Če vas pogovor zanima, vaš obisk pravočasno sporočite na GORENJSKI GLAS na telefonsko številko 04/201-42-00 ali v Penzion Zaplata 04/255-62-50.

Sponzor: Penzion Zaplata Tupaliče - restavracija in gostišče

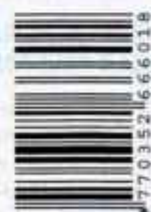

Nova Opel Vectra karavan

Opel Vectra karavan, razkošje prostora in elegancije z novimi motorji 1.9 CDTi s 120 KM in 150 KM!

V povprečju porabi 8,9 litra bencina na 100 km pri 90 km/h. Pri 120 km/h porabi 10,9 litra bencina na 100 km. Pri 150 km/h porabi 13,9 litra bencina na 100 km. Povprečna poraba goriva: pri 90 km/h 8,9 l/100 km, pri 120 km/h 10,9 l/100 km, pri 150 km/h 13,9 l/100 km.

GOSTILNA S PRENOČIŠČI IN PIVOVARNA
Marinšek Marjan s.p.
Glavna c. 2, Naklo
tel.: 04 25 77 270
MALICA + PIJAČA 750 SIT

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
2014 249
Gorenjski glas, Glavna c. 2, Naklo
Založništvo: 1.4000 Kranj

★ EVROPSKE VOLITVE 2004 ★

Kandidati so stari povprečno 45 let

Med 91 kandidati za poslanke in poslane Evropskega parlamenta je 42 ali 46,2 odstotka žensk. Doktorjev znanosti je 15, eden pa ima končano osnovno šolo.

Ljubljana - Statistični urad Slovenije je izračunal delež žensk in moških med skupno 91 kandidatami in kandidati za poslanke in poslane Evropskega parlamenta, ki so napisani na 13 kandidatnih listah. Žensk je 42 ali 46,2 odstotka, njihova povprečna starost pa je 41,9 leta. Na desetih listah so štirje moški in tri ženske, na treh (Stranka

ekoloških gibanj, Glas žensk Slovenije in Demokratska stranka Slovenije) pa so štiri kandidatke in trije kandidati. Povprečna starost vseh kandidat in kandidatov je 45,86 leta. Največ kandidatov je starih od 40 do 49 let in od 50 do 59 let. Mlajših od 29 let jih je 8, starejših od 60 let pa 11. Največ kandidatov mlajših od 39 let ima Stranka mladih

Slovenije. Po izobrazbi ima ena kandidatka končano osnovno šolo, trije imajo dve ali triletno poklicno šolo, 16 jih je končalo štiri ali petletno srednjo šolo, dva imata končano višjo šolo, 45 (največ), med njimi 18 žensk, jih je končalo visoko šolo, fakulteto ali akademijo, 9, od tega 4 ženske, je magistriralo znanosti, 15, med njimi 8 žensk, pa ima doktorat znanosti.

žavnega zbora in svetnik mestne občine Kranj Jelko Kacin iz Spodnje Besnice, Vinko Gobec iz Kamnika, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije, in mag. Miloš Kovačič, ki je mladost preživel v Kranju, sedaj pa je direktor tovarne zdravil Krka, in novinarka Mojca Drčar Murko iz Mekinji pri Kamniku. Na listi Nove Slovenije sta Ljudmila Novak iz Moravč, ki je tudi županja te občine, in Anton Kokalj s Sinkovega Turna pri Vodichah, nekdanji župan te občine. Stranka mladih Slovenije je kot drugega kandidata na listi postavila sedanjega poslanca državnega zbora Bogomirja Vnučca iz Radovljice, na listi Slovenske demokratske stranke pa je veleposlanik Slovenije pri Natu Matjaž Sinkovec iz Zgornjih Pirnič pri Medvodah. Gorenjci

Združena lista socialnih demokratov je tretji regionalni shod pred volitvami v Evropski parlament pripravila v petek v Kranju. Na Maistrovem trgu v Kranju, so v imenu liste govorili nosilec liste Aurelio Juri, predsednik stranke in kandidat za evropslanca Borut Pahor in kandidati dr. France Križanič, Majda Potrata in Lidija Mavretič.

smo s Konradom (Kondijem) Pižornom iz Preddvora, dram-

skim igralcem, zastopani na listi Glas žensk Slovenije, s sodelavcem Gospodarske zbornice Slovenije Romanom Verasom iz Zgornjih Pirnič pa na listi Slovenske nacionalne stranke. Janez Podobnik iz Cerknega, ki je bil za poslanca državnega zbora izvoljen v prvi (gorenjski) volilni enoti, pa je kandidat na listi Slovenske ljudske stranke.

Jože Kosnjek, foto: Tina Dokl

Kandidati Liberalne demokracije so v petek obiskali Kranj. Jelko Kacin, Mojca Drčar Murko, Majda Širca in Vinko Gobec so bili najprej gostje na za to priložnost posebej pripravljenih stojnicah, nato pa so sodelovali na dobro obiskani javni tribuni v hotelu Creina.

Gorenjska - uspešna regija

Škofja Loka - V četrtek, 3. junija, ob 17. uri bo v hotelu Transturist v Škofji Loki posvetovanje na temo Gorenjska - uspešna evropska regija. Kratke predstavitve, konkretnih primerov uspešnega soočanja z razvojnimi izzivi, bodo prispevali nekateri uveljavljeni gorenjski gospodarstveniki: Andrej Polenec (Iskratel), Andrej Sprajc (Sava), Boštjan Šifrar (ŠIBO), Jože Angeli (LTH Blues) in Drago Lemut (LETehnika). K celovitosti obravnave bodo prispevali še Jelko Kacin, poslanec v DZ, Janko Stušek (V imenu Sveta RRA), Miro Pinterič v imenu GZS in dr. Janez Bešter (Fakulteta za elektrotehniko). Osrednja gosta posveta bosta: dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo, in mag. Zdenka Kovač, ministrica pristojna za regionalni razvoj.

Med kandidati tudi Gorenjci

Na listah so tudi kandidati, ki živijo na širšem območju Gorenjske ali so bili na Gorenjskem rojeni. Na listi Liberalne demokracije Slovenije in DeSUS so "gorenjski" poslanec dr.

Evrobus NSi v Kranju

Kranj - V soboto, 5. junija, se bo ob 11. uri pred Prešernovim gledališčem v Kranju ustavil Evrobus Nove Slovenije. Na avtobusu bodo kandidati stranke na volitvah v Evropski parlament.

Kandidati SLS na Gorenjskem

Kranj - Predstavitve bo v petek, 4. junija, po naslednjem razporedu: ob 8. uri v Trzinu, ob 10. uri v Radovljici, ob 12. uri v Kranjski Gori in v Bohinju, ob 14. uri na Jesenicah, ob 16. uri na Bledu, ob 18. uri v Žirovnici. Zaključna predstavitve bo v Kulturnem domu v Cerkljah v petek, 4. junija, ob 20. uri. Organizirali bomo javno tribuno z naslovom Turizem - razvoj podeželja - kmetijstvo.

KUPON ZA MALI OGLAS DO 10 BESED - BREZPLAČNO -

Veljavni so samo kuponi s številko tekočega meseca v tekočem letu (ta mesec št. 6)! Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). VELJAVNI KUPONI imajo na hrbtani strani odtisnjen naslov naročnika.

KUPON ZA BREZPLAČNI MALI OGLAS JE OBJAVLJEN VSAK PRVI TOREK V MESECU

Po telefonu 04/201 42 47 sprejemamo male oglase neprekinjeno 24 ur dnevno, v malo-oglasnem oddelku na Zoisovi 1 pa smo vam na razpolago od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure.

Kupon ne velja za pravne osebe (d.o.o. - s.p.).

Pošljite na: GORENJSKI GLAS, d.o.o., Zoisova ul. 1 4001 KRANJ, p.p. 124

Ime in priimek, naslov:

6

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku.

Že 142 novih naročnikov v Trzinu!

Prebivalce Trzina in okoliških vasi smo v tokratni naročniški akciji Gorenjskega glasa, ki jo izvajamo v Klicnem centru slepih in slabovidnih, povprašali, kaj menijo o tem, da bi v Trzinu nadaljevali z izgradnjo obvoznice, da bi imeli hotel in višjo

šolo, ter če bi kupovali v novi konkurenčni trgovini.

Rezultate, tako kot smo sodelujočim obljubili, objavljamo v današnji številki. Svoje mnenje je povedalo 600 sodelujočih. Zopet so se na telefon bolj pridno javljale predstavnice nežnej-

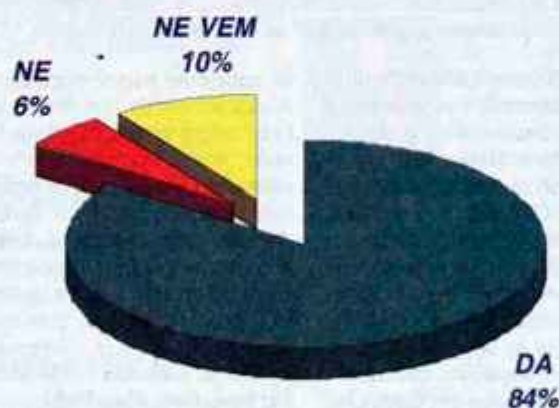
šega spola - kar 70 odstotkov. Veseli smo, da se vas je tudi tokrat 18 že odločilo, da postanete novi naročnik Gorenjskega glasa ter boste tako še tri mesece prejeli brezplačno, prejel pa boste tudi lepo darilo. Skupaj se vas je v tej naročniški akciji odločilo, da boste časopis redno prejeli na dom vsak torek in petek, kar 142 Trzinčanov oz. Trzinčank. Vse ostale sodelujoče, ki ste v tem času prebirali brezplačne izvedbe časopisa, pa

bomo, tako kot smo se dogovorili, ponovno poklicali in vas povprašali o vašem mnenju glede časopisa.

Če pa bi se sami želeli naročiti na Gorenjski glas, nas lahko v Klicni center slepih in slabovidnih pokličete tudi vi. Vedno smo dosegljivi na telefonski številki 04/517-0000, nekaj več o nas pa si lahko ogledate tudi na naši spletni strani www.css-sl.si.

Vodja klicnega centra Matevž Pintar

Ali bi podprli nadaljevanje izgradnje obvoznice?

Ali bi nakupovali v novi konkurenčni trgovini?

Ali je Trzin primerno mesto za višjo šolo?

Ali Trzin potrebuje hotel?

Papež povabljen v Slovenijo

Prazniki in godovi

Birmanci in botri

Binkoštni čas je tudi čas birme, ki birmance, po novem ne pred sedmim letom verouka, tesneje poveže s Cerkvijo.

Pretekli teden ga je v Slovenijo povabil predsednik vlade Anton Rop, ki je v Vatikanu izročil ratifikacijsko listino o začetku veljavnosti "Vatikanskega sporazuma".

Ljubljana - Sporazum, ki je nastajal več let in je njegovo skladnost s slovensko ustavo preverjalo tudi ustavno sodišče, ureja pravna vprašanja odnosov med Slovenijo in Svetim sedežem ter daje možnost sklepanja novih sporazumov. Papež Janez Pavel II. je ob tem dejal, da so bili ti odnosi že doslej dobri. Listini o ratifikaciji sporazuma sta izmenjala predsednik slovenske vlade Anton Rop in vatikanski državni tajnik kardinal Angelo Sodano, ki je od začetka sodeloval pri nastajanju sporazuma. Predsednik vlade Anton Rop je papeža Janeza Pavla II. povabil na obisk v Slovenijo. Papež, ki

je bil v Sloveniji že dvakrat in ima na oba obiska prijetne spomine, je vabilo sprejel in obljubil obisk, če bo le zmogel. Kot so poročali iz Vatikana, se predsednik slovenske vlade Anton Rop o imenovanju novega ljubljanskega nadškofa ni pogovarjal, saj je to notranja zadeva cerkve.

V prvem členu sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem je zapisano, da "Republika Slovenija in Sveti sedež potrjuje načelo, da sta država in katoliška cerkev, vsaka v svoji ureditvi, neodvisni in samostojni, in se zavezuje k polnemu spoštovanju tega načela v svojih

Papež med prvim obiskom v Sloveniji. - Foto: Tina Dokl

Romarski shod v Davči

Davča - Zadnja majska nedelja je privabila v župnijo Davča številne romarje in obiskovalce, ki so skupaj z domačini praznovali zavetnico njihove župnijske cerkve Marijo Presvete sra Jezusovega. Slovesnost se je začela že dopoldne s sveto mašo, ki jo je vodil mgn. Franc Dular, župnik iz Železnikov. Praznovanje v Davči je bilo namenjeno tudi spominu na pokojnega duhovnika in pesnika nabožne lirike Filipa Terčelja ter njegovega prijatelja, duhovnika Franca

15. uri zaključna šmarnična slovesnost, ki jo je vodil domači župnik Ivo Kožuh s somaševanjem patra frančiškana Filipa Rupnika, rojaka iz Oselice v Poljanski dolini. Pater Rupnik je bližnji sorodnik Čendovih iz Davče in že šest let deluje v Slovenskem centru v Avstraliji.

Praznovanje so sklenili še s kulturnim programom v dvorani davške osnovne šole, kjer je nastopila domača vokalna skupina "Porezen" pod vodstvom pevovalke Franca Peternelja, KUD s

Domača vokalna skupina Porezen

Krajsko, ki sta umrla v Davči mučeniške smrti 7. januarja 1946. Oba mučenca sta našla svoj večni mir na davškem pokopališču. S programom so nadaljevali popoldne, ko je bila ob

Sovodnja je uprizorilo komedijo "Tolmun in kamen", Drago Kural pa je ob zaključku prikazal še zanimive diapozitive o dnevnih teric v Davči.

Anton Sedej

medsebojnih odnosih in k sodelovanju pri napredku človekove osebe in skupnega dobrega. Katoliške cerkve v Sloveniji deluje svobodno po kanonskem pravu, v skladu s pravnim redom Republike Slovenije." Pri razumevanju in izvajanju sporazuma je pomembno tudi tolmačenje ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da sporazum ni v neskladju z ustavo in z načelom ločenosti države in verskih skupnosti, vendar ima na tako imenovanih

mejnih področjih pravo države Slovenije prednost pred kanonskim pravom, Cerkev in država pa morata na takih področjih doseči sodelovanje.

Prva pogajanja med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem so se začela julija leta 1999 in so bila končana novembra leta 2001. Potem je sporazum obravnavalo ustavno sodišče, ki je svoje mnenje objavilo 25. novembra leta 2003.

Jože Košnjek

Čast dr. Valentinu Meršolu

Šentvid - Preživeli zaporniki iz begunskega taborišča na Vetrinjskem polju pri Celovcu bodo v soboto, 5. junija, ob 17. uri v atriju Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano odkrili doprsni kip dr. Valentina Meršola, rešitelja več tisoč Slovencev. Dr. Valentin Meršol se je rodil 22. februarja leta 1894 v Radovljici. Leta 1906 je bil sprejet na Škofijsko gimnazijo, na kateri je kot odlični dijak maturiral leta 1913 in se vpisal na medicinsko fakulteto v Gradcu. Vojna, v kateri je bil leta 1916 ujet na ruski fronti, je prekinila študij, ki ga je končal leta 1923 v Pragi. Šolal se je tudi v Ameriki in v Ljubljani postal primarij bakteriološkega oddelka za nalezljive bolezni in predsednik zdravniškega društva in zbornice. Maja leta 1945 je z družino bežal na Koroško in postal vodja civilnega taborišča na Vetrinjskem polju. Zaradi zdravniškega slovesa in odličnega znanja angleščine je uspel prepričati nadaljnje vračanje beguncev v Jugoslavijo ter tako rešil pred smrtjo 7000 Slovencev. Leta 1949 je odšel v Združene države Amerike, kjer je leta 1981 v Clevelandu umrl.

Jože Košnjek

Zanimivo pri kamniških frančiškanih

Kamnik - V petek, 4. junija, ob 19.30 bodo v frančiškanskem samostanu, ki ima tudi bogato knjižnico, odprli razstavo Pridigarji v frančiškanski knjižnici v Kamniku - baročna homiletika v pisnih virih, nato pa bo predavanje zgodovinarja dr. Staneta Grande z naslovom Sodobne dileme slovenskega kristjana. Razstava bo obsegala predvsem pridige iz 17. stoletja, ko je bil čas protireformacije in katoliške obnove. Pridiga je imela pri tem najpomembnejše mesto. Razstavo sta pripravili Marta Gorjup in Andreja Eržen.

J. K.

Sporočilo srednjeevropskega shoda

Kranj - V nedeljo, na binkoštno nedeljo, so pri mašah v Avstriji, Bosni in Hercegovini, Češki, Hrvaški, Madžarski, Poljski, Slovaški in Sloveniji prebrali skupno pastirsko pismo srednjeevropskega katoliškega shoda in romanja narodov v Mariazell (Marijino Celje) v Avstriji. V imenu slovenske škofovske konference ga je podpisal njen predsednik, mariborski škof dr. Franc Kramberger. V pismu škofje poudarjajo, da je Kristus upanje Evrope, in pozivajo vernike, naj pokažejo ljudem Kristusa, naj se učijo moliti in naj učijo moliti druge, naj spodbujajo poznavanje vere in ohranjajo kulturo nedelje kot Gospodovega dne. Kristjani morajo varovati in razvijati življenje ter pospeševati solidarnost v Evropi in svetu.

Jože Košnjek

TISOČ LET BLEDA Blejski zbornik 2004

(odlomki)

XV. del

Miroslav Kapus
Blejski gozdovi
Vrste gozdov

Najbolj razširjena gozdna združba je gozd jelke in bukve (Abieti Fagetum prealpino dinaricum), za katerega je značilno sušenje jelke in njeno zaradi divjadi ogroženo naravno pomlajevanje. Sledi alpski bukov gozd (Anemone Fagetum). Zanj je značilno, da je smreka sicer redno navzoča, pri degradacijskih oblikah pa lahko popolnoma prevlada. Smrekov gozd z golim lepenom (Adenostylo glabrae Picetum) in subalpski smrekov gozd (Picetum subalpinum) poraščata obsežne površine na Pokljuki. To so gospodarsko zelo donosni sestoji, ki dajejo les dobre kakovosti, tudi resonančno smrekovino. Proizvodne dobe v teh gozdovih so dolge, tudi do 170 let. Po površini sledijo acidofilna bukova (predvsem Luzulo Fagetum), ki jih najdemo v štirih prostorsko ločenih

predelih: Hom-Bošt, Perniki, Zaplat in Slamniki. Predgorjski bukov gozd (Hacquetio Fagetum) zajema gozdove na vznožjih Mežakle, Jelovice in Pokljuke ter na vzpetinah blejske nižine.

Dobro polovico gozdov zavzemajo bukova, slabo tretjino jelova bukovja in desetino smrekovja. Preostala gozdna rastišča logov (vrbovja in jelševja) dobrav in gabrovij, rastišča toploljubnih listavcev, borovij, jelovij zavzemajo skupaj le nekaj odstotkov gozdnih površin.

Površina gozdov

Površina gozdov tako kot povsod v Sloveniji tudi v občini Bled narašča in znaša 13.691 hektarjev oz. 73 odstotkov površine občine. Ta delež bo v prihodnje nekaj časa še zmerno naraščal. Proces zaraščanja opuščanih kmetijskih površin se nadaljuje. Gozdovi se krčijo predvsem zaradi gradnje energetske in prometne infrastrukture ter urbanizacije. Od tega je 7.624 hektarjev (57 odstotkov)

Ob 1000-letnici Bleda je občina Bled izdala **Blejski zbornik 2004**. Kupite ga lahko na Turističnem društvu Bled, Turizem Bled - Festivalna dvorana in na občini Bled. Cena je 7.500 SIT.

gozdov v Triglavskem narodnem parku, 215 ha (2 odstotka) pa v zelenem pasu Bleda.

22 odstotkov gozdov so večnamenski gozdovi, 58 odstotkov je gozdov posebnega namena z možnimi ukrepi, kamor spadajo vsi gozdovi znotraj TNP in v zelenem pasu Bledu, 20 odstotkov je varovalnih gozdov z gozdnim rezervatom (11 hektarjev).

Lastniška in posestna struktura gozdov

Pred začetkom procesa vračanja nacionaliziranih gozdov leta 1991 je bilo 41 odstotkov gozdov zasebnih in 59 odstotkov javnih (državni, občinski, druge pravne osebe). Delež državnih gozdov je predvsem odvisen od denacionalizacije državne veleposesti, gozdnih kompleksov Pokljuke, Mežakle, Radovne, Bošta. Ko bodo ti vrnjeni ljubljanski nadškofiji, bo v državni lasti manj kot 5 odstotkov vseh gozdov v občini. S tem se bo spremenila ena od posebnosti teritorija občine Bled, to so

značilni javni gozdni kompleksi, ki obsegajo polovico vseh gozdov v občini. Ti so s krajšo prekinitvijo od let 1939 do 1941, ko so bili v lasti ljubljanske škofije in potem do leta 1945 pod nemško okupacijsko upravo, v državni lasti že več kot sto let, od leta 1895. Vsi ti gozdovi so v Triglavskem narodnem parku.

V drobnoposestnih zasebnih gozdovih se gozdnar posest drobi še naprej, dobili pa smo tudi nekaj večjih zasebnih posesti (Perniki).

Vseh lastnikov je trenutno 2.042. Velikost povprečne zasebne gozdne posesti je 2,79 hektarja, povprečna parcela pa 1,37 hektarja.

Nekdanje občinske gozdove zdaj upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Interes države kot tudi lokalne skupnosti bi moral biti, da postopno odkupi gozdove s poudarjenimi splošno koristnimi funkcijami (Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom - Triglavski narodni park, zeleni pas Bleda itd.).

GLAVNI POKROVITELJ
Gorenjska Banka
Banka s poslanstvom

1000 LET
TRIGLAVSKI
NARODNI PARK

Upokojenci pišejo domače naloge

Upokojenci, ki so se vključili v univerzo za tretje življenjsko obdobje, dobivajo v "šoli" tudi domače naloge, a jih učitelji ne oštevajo, če jih pozabijo ali jih ne naredijo.

Kranj - Za izobraževanje ni nikoli prepozno, tudi v upokojenjskih letih ne. V Sloveniji je 25 društev upokojencev z univerzo za tretje življenjsko obdobje in v njihove programe je vključenih več kot 2.400 upokojencev. V kranjskem društvu deluje kot sekcija od lanskega septembra dalje, v njene izobraževalne oz. ustvarjalne skupine pa je včlanjenih 139 upokojencev.

Kot je povedala vodja sekcije **Lojzka Bašar**, je bila univerza za tretje življenjsko obdobje organizacijsko pod okriljem Območnega združenja Rdečega križa Kranj, od lanskega septembra dalje pa deluje kot sekcija v okviru kranjskega društva upokojencev. V enajst izobraževalnih oz. ustvarjalnih skupin je vključenih 139 upokojencev, ki se učijo angleščino in nemščino, spoznavajo zgodovino, umetnostno zgodovino in etnologijo in se ukvarjajo z likovnim ustvarjanjem. "Šola" traja osem mesecev, od začetka oktobra do konca maja, in tako kot nobena šola ni brezplačna, upokojenci plačajo za predavatelje in druge stroške 20 tisoč tolarjev. Na ta način zberejo 60 odstotkov potrebnega denarja, precej jim prispeva tudi Mestna

samičnemu učenju. Nekatere skupine na začetnih minutah tečaja angleškega jezika tudi pojejo, da lažje "začutijo" melodičnost jezika. In kaj delajo v ostalih skupinah? Upokojenci, ki se navdušujejo nad zgodovino in etnologijo, spoznavajo slovensko in tudi evropsko zgodovino. Letos bodo osvetlili dogodke pri nas in v Evropi v 16. stoletju oz. v času vladanja avstrijskega cesarja Karla V., spoznali bodo slovenske velikane humanizma in reformacije in izobraževanje popestrili z ogledi razstav, terenskim delom in udeležbo na etnoloških predavanjih. V skupini, ki se ukvarja z umetnostno zgodovino, se že drugo leto seznanjajo s podobo srednjeve, kulture in umetnosti srednjega veka. Tema letošnjih predavanj je romanska in got-

Na nadaljevalnem tečaju nemščine: profesorica Alenka Krišelj in njeni učenci.

Ko smo prejšnji teden obiskali upokojensko univerzo, smo zmotili skupino na nadaljevalnem tečaju nemščine. **Veronika Kastelic** iz Kranja, ki je pred upokojitvijo delala v komerciali kranjskega Tekstilindusa, upokojena pa je dvanajst let, se je nemščino učila v šoli, a jo je potem veliko pozabila. Kot je povedala, se je za tečaj odločila zato, da bi obnovila znanje in da bo tudi lažje napisala pismo nemško govorečim prijateljem. Enako pomembno kot učenje se ji zdi tudi druženje. **Jože Opara** iz Kranja se je upokojil pred štirimi leti, nazadnje je delal v Planiki, kot upokojenec pa se je prvič v življenju odločil tudi za jezikovni tečaj. "Zato, da bi imel boljši občutek, če grem v Avstrijo," je dejal.

Cveto Zaplotnik, foto: Tina Dokl

Lojzka Bašar

Veronika Kastelic

Jože Opara

občina Kranj. Največ zanimanja je za učenje jezikov, v petih skupinah začetnega in nadaljevalnega tečaja angleščine je 54 slušateljev, v dveh skupinah nadaljevalnega tečaja nemščine pa 27. Tečaji jezikov so prilagojeni izhodiščnemu znanju slušateljev, poudarek dajejo izgovarjavi ter skupinskemu in po-

samičnemu učenju. Nekatere skupine na začetnih minutah tečaja angleškega jezika tudi pojejo, da lažje "začutijo" melodičnost jezika. In kaj delajo v ostalih skupinah? Upokojenci, ki se navdušujejo nad zgodovino in etnologijo, spoznavajo slovensko in tudi evropsko zgodovino. Letos bodo osvetlili dogodke pri nas in v Evropi v 16. stoletju oz. v času vladanja avstrijskega cesarja Karla V., spoznali bodo slovenske velikane humanizma in reformacije in izobraževanje popestrili z ogledi razstav, terenskim delom in udeležbo na etnoloških predavanjih. V skupini, ki se ukvarja z umetnostno zgodovino, se že drugo leto seznanjajo s podobo srednjeve, kulture in umetnosti srednjega veka. Tema letošnjih predavanj je romanska in got-

ku spoznavajo lastnosti in uporabnost gline kot osnovnega materiala za oblikovanje želenega predmeta.

"V univerzo za tretje življenjsko obdobje se vključujejo predvsem izobraženi ljudje, ki tudi po upokojitvi želijo izpopolnjevati znanje, ustvarjati, se družiti z drugimi ... Starost pri tem ni pomembna, v skupini umetnostne zgodovine je, na primer, tudi zakonski par, ki je starejši od osemdeset let. Tudi ni klasično izobraževanje, ampak vsak dela po svoji volji. Upokojenci dobijo domače naloge, vendar ni nujno, da jih naredijo. Konec leta proslavijo s skupnim izletom ali kosilom," je dejala Lojzka Bašar in poudarila, da si kljub prostorskim in finančnim omejitvam želijo to dejavnost še razširiti. Jeseni bi radi ponudili upokojencem tudi tečaje o uporabi računalnika in interneta ter učenje francoskega, italijanskega in španskega jezika.

Izračunajo jim plačilno sposobnost

Pomoč starostnikom na domu se je zadnja leta precej uveljavila, nekaterim pa se ta možnost še vedno zdi predraga.

Kranj - Koliko v resnici plačajo uporabniki, smo se pozanimali pri Centru za socialno delo Škofja Loka, kjer letos ura pomoči na domu stane 1300 tolarjev.

Po standardih in normativih bi bili lahko ljudje deležni največ štiriurne pomoči vsak dan, torej 80 ur na mesec (če bi jih bilo več, star človek že potrebuje namestitev v dom). Če bi tudi znesek 1300 tolarjev na uro morali plačati v celoti, bi jih mesečno ta storitev stala 109 tisočakov, kar je ob skromnih pokojninskih prejemkih res drago. Tako pa obstaja možnost delne (ali popolne) oprostitve plačila, ki jo uporabnik uveljavlja s posebno vlogo za oprostitvev pri plačilu socialno-

varstvene storitve. Docela so plačila oproščeni tisti z nizkimi prejemki, ki ne dosegajo meje socialne varnosti (denimo prejemniki kmečke ali državne pokojnine), tisti z nadomestilom za invalidnost (odrasli duševno in telesno prizadeti) ter prejemniki denarnih socialnih pomoči. Drugim pa višino oprostitve izračunajo po posebni metodologiji, ki je videti precej zapletena. **Minka Demšar**, socialna delavka, in **Darija Berčič**, koordinatorica pomoči na domu s CSD Škofja Loka, sta nam to pojasnili na primeru. Menili za izračun sta izračunana meja socialne varnosti, pa tudi stroški storitve v enem mesecu (tisti z več urami je večkrat deležen oprostitve, oni z manj najpogosteje plačajo v celoti), upošteva pa se še nekaj dejavnikov, denimo premoženjsko stanje, prejetje dodatka za pomoč in postrežbo, otroci ali drugi zavezanci, ki lahko pomagajo pri plačilu, vendar jih tokrat zaradi preprostosti zanemarimo. Imamo denimo samsko gospo s

sto tisoč tolarji pokojnine na mesec. Zanj po dveh poteh izračunajo mejo socialne varnosti: po prvem seštejejo minimalni dohodek gospe, ki je 45.524 tolarjev, in 30 odstotkov njenega ugotovljenega dohodka, ki je 30.000 tolarjev, skupno torej 75.524. Po drugem pa gre izračun meje z 1,5 minimalnega dohodka, kar znaša 68.286 tolarjev. Ker je osnovni izračun višji, se kot meja socialne varnosti upošteva znesek 75.524 tolarjev. Razlika med njeno pokojnino in tem dohodkom znaša 24.478 tolarjev, kar pomeni njeno plačilno sposobnost. In toliko bo tudi plačala za storitev pomoči na domu, razliko do prej omenjene cene pa občina. Podobno izračun obstaja tudi za primer zakoncev, kjer se pri plačilni sposobnosti upošteva oba dohodka. Takšne oprostitve so torej deležni tisti, ki pogosteje potrebujejo pomoč. Če jo nekdo potrebuje le enkrat na teden in stane 5200 tolarjev, bo plačal v celoti. V škofjeloškem okrožju je takih precej, med okoli 60 uporabniki v vsem letu pa so imeli tudi dve starostnici, ki sta bili plačila oproščeni v celoti.

Danica Zavrl Žlebir

Jabolka? Zame so predraga ...

V Sloveniji 240 tisoč upokojencev prejema manj kot 100 tisoč pokojnine. Vera z Jesenic ima komaj 85 tisoč tolarjev pokojnine: "Nakup čevljev je zame kot nakup sedežne garniture ..."

"Nimamo pregleda ne nad številom novih upokojencev in še manj nad njihovimi prejemki," je dejal predsednik jeseniškega upokojenskega društva **Srečko Krč**, ko smo ga zaprosili za pogovor z upokojenci z najnižjimi pokojninami. Zaradi zakona o varovanju osebnih podatkov društva novih upokojencev ne poznajo in jih zato ne morejo niti povabiti v društvo. Kaj šele, da bi imeli podatke o višini pokojnin!

A upokojenk in upokojencev z majhnimi prejemki ne v Sloveniji in ne na Jesenicah ni malo. Ve se, da kar 240 tisoč slovenskih upokojencev prejema pokojnino, nižjo od 100 tisoč tolarjev. Kako sploh živijo?

S pomočjo Srečka Krča smo iskali upokojenke, v prepičanju, da ženske s skromnimi dohodki v mestnem okolju živijo veliko težje. Moški, predvsem mlajši, si že najdejo kakšno honorarno delo, ženske, ki živijo v mestu, so pa ob hudi konkurenci mlajših nezaposlenih kvečjemu lahko le na črno varuške ali čistilke.

Vera Z. z Jesenic - prave identitete tako kot večina drugih upokojencev z nizkimi pokojninami noče izdati - je bila leta 1997 skupaj s sodelavkami Slovenijaturista poslana na čakanje, leta 2000 se je predčasno upokojila. Zaradi hudih kriz v podjetju so imeli zadnja leta le 70-odstotne plače, na Zpizu so ji odmerili pokojnino v višini 66 tisoč tolarjev - pet odstotkov manj zaradi predčasnega odhoda v pokoj. Kljub temu da kot zaposlena v administraciji nikoli ni prejela visoke plače, je bila pri pokojninski odmeri šokirana, saj so sodelavke ven-

darle prejele kar nekaj tisočakov več. Še danes ne verjame, da ni bila oškodovana ...

Zdaj ima 85 tisoč pokojnine. Za nekaj ur tedensko in za plačilo malo več kot deset tisoč tolarjev na mesec honorarno ureja dokumentacijo. Tam smo jo našli in vprašali, kako živi? Na naše veliko začudenje je kar žarela od zadovoljstva: "Vi sploh ne veste, kaj se je meni prikazalo, ko sem dobila ta honorarni posel, ki je sicer res le enkrat

tedensko, a JE! Deset tisoč tolarjev je zame ogromen denar!"

Vera ima hčerko, ki si je prav zdaj našla posel v Ljubljani. Tam je najela sobo, za katero plačuje 200 evrov, kar pa je skoraj enako, kot bi stala mesečna vozovnica Jesenice - Ljubljana - nekaj nad 40 tisoč tolarjev. Vera je za opremo sobe in za premostitev plačila stroškov do hčerine prve plače morala vzeti posojilo v višini 200 tisoč. Pri 85 tisoč pokojnine?

"Morala sem, kaj hočem," pravi skoraj opravičujoče. "A sem tako vesela, da je hči našla službo! Saj bo morala kar varčevati: 200 evrov bo soba, brez ogrevanja, hrana. Zaslužila pa bo nekaj nad sto tisoč..."

In kakšni so Verini domači mesečni stroški? "Okoli 40 tisoč tolarjev dam za zavarovanje, elektriko, komunalo, TV ... Naj bom še brez TV? Ne, to pa res ne morem biti," pravi tiho. "Kupiti si ne morem nič. Kakšna obleka, kakšni čevlji! Čevlje nosim toliko časa, dokler nimajo lukenj. Če grem po nove čevlje za par jurjev, je to zame tak nakup, kot bi kupovala sedežno garnituro. Drugače pa: ni nobenega kina, ni gledališča, ni nobenega izleta. Nič. S prijateljico se ob nedeljah malo sprehajava in to je vse. Hrana? Za povrh vsega imam dieto, jedla naj bi čimveč sadja in zelenjave. A vi sploh veste, kako drago so pozimi jabolka? Neznosno. Ko pozimi sežem po jabolku, se počutim tako, kot bi bila nečesa kriva ... Kot da jem nekaj, kar je zame prepovedano. Prepovedano zato, ker je predrago..."

Darinka Sedej

Gorenjski upokojenec

Priloga Gorenjskega glasa za sedanje in bodoče upokojence.

Sredi maja smo na 79. Glasovi preji na Šmarjetni gori nad Kranjem gostili Vinka Gobca, predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije in zapis o tem že objavili na rednih straneh časopisa. Iz Zveze društev upokojencev občin Radovljica, Bled, Bohinj, ki združuje trinajst društev, smo prejeli pismo s prijazno vsebino. Pravijo, da je Gorenjski glas že doslej pogosto pisal o upokojenski problematiki, še posebej pa podpirajo odločitve, da enkrat na mesec o tem pripravi posebno prilogo. Iz društev nas pridno zasipavajo z obvestili o izletih, pohodih, tekmovanjih, razstavah in o drugem dogajanju, dobili pa smo tudi zanimiv namig, naj "zrihtamo" vreme, da upokojencev med kolesarjenjem ne bo zeblo v roke. Marsikaj zmoremo, tega pa ne. Žal! Vreme je maja dejansko ovaralo upokojensko dejavnost in le upamo lahko, da bo junija vendarle bolj toplo. Upokojenci so z majskim izplačilom pokojnin prejeli tudi dodatke za rekreacijo, a kot smo slišali, ga vsi ne bodo mogli porabiti za rekreacijo, ampak ga bodo zaradi (pre)nizkih prejemkov namenili za življenjsko nujne stvari. 24. junija bo v Slovenj Gradcu srečanje slovenskih upokojencev, na katerem bodo, sodeč po društvenih vabilih, dobro zastopani tudi Gorenjci.

Pa še to: naslednja priloga Gorenjskega upokojenca bo izšla v torek, 6. julija, še naprej pa velja naše povabilo k sodelovanju.

Cveto Zaplotnik

Ne računajte preveč na državo

"Sedanje generacije zaposlenih so dobile jasno sporočilo: ne računajte preveč na državo, oblikujte si že danes svoje prihranke, ki vam bodo omogočili spodobno življenje ob upokojitvi," pravi mag. Helena Bešter, namestnica predsednika uprave Kapitalske družbe, in dodaja: "Kakšne bodo pokojnine v prihodnje, je zelo težko, nevhvaležno in tudi nemogoče napovedovati. Najslabše bo takrat, ko bo v celoti upokojena t.i. baby boom generacija."

Pokojninska reforma oz. novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je kot pomembna novost prinesel prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Od uveljavitve zakona bodo kmalu minila štiri leta in pol. Kakšne so dosedanje izkušnje s tvornim zavarovanjem v Sloveniji?

"Slovenija je v štirih letih od sprejetja predpisa naredila velike korake na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja. Po neuradnih podatkih je bilo v sredini letošnjega aprila vključenih 212.355 zavarovancev. Njihova dodatna pokojninska zavarovanja so sklenjena pri enajstih izvajalcih: štirih pokojninskih družbah, petih vzajemnih skladih in dveh zavarovalnicah. Z vključitvijo javnih uslužbencev aprila letos je skupno število zavarovancev naraslo na 366.751, kar pomeni 45,38 odstotka od 808.162, ki so vključeni v državno (obvezno) pokojninsko zavarovanje pri zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Pokojninski prihranki so aprila letos znašali že 53,7 milijarde tolarjev. Če k temu prištejemo še premije, ki so bile konec letošnjega aprila vplačane za javne uslužbenke, znašajo sredstva za pokojnine že več kot 62 milijard tolarjev. Kljub tako obetavnim količinskim podatkom o razvoju dodatnega pokojninskega zavarovanja v zadnjih štirih letih pa se sooča tudi s številnimi izzivi, ki terjajo hitre in učinkovite rešitve."

Ste v štirih letih pričakovali boljši odziv pri vključevanju v prostovoljno pokojninsko zavarovanje?

"S slabo polovico zaposlenih, ki so vključeni v prostovoljne dodatne pokojninske načrte, je Slovenija na dobri poti, da se vključi med države z razvitim sistemom t.i. drugega stebra. Po mojem mnenju je odziv po dobrih štirih letih več kot dober. Vedeti moramo, da celo v državah z neprimerno daljšo tradicijo niso vključeni v dodatne pokojninske načrte vsi zaposleni. Je pa res, da bi si morali prizadevati, da postane dodatno pokojninsko zavarovanje dostopno vsem, sicer bodo čez desetletja nastale med upokojenci glede prihodkov zelo velike in nesprejemljive razlike."

V prostovoljno zavarovanje se je možno vključiti kot posameznik ali preko delodajalca. Kdo se, glede na vaše izkušnje v Kapitalski družbi, predvsem odloča za individualno zavarovanje? Kako naj se dodatno pokojninsko zavarujejo delavci z nižjimi prejemki, ki bi pokojnino morda celo bolj potrebovali kot tisti z višjimi dohodki?

"Po podatkih izvajalcev je v individualne pokojninske načrte vključenih le 23.738 zavarovancev, kar je 11,18 odstotka vseh zavarovancev, z upoštevanjem državnih uslužbencev pa je delež "individualcev" le 6,47 odstotni. V Kapitalski družbi je delež individualnih zavarovanih še nižji in znaša samo 2,5 od-

stotka. Če se v Sloveniji delodajalci ne bi odločili za vstop v kolektivne pokojninske načrte, ne bi zajeli niti treh odstotkov zaposlenih. Tako nizki deleži so razumljivi, kajti vsi zavarovanci lahko tudi v okviru kolektivnega pokojninskega načrta še dodatno vplačujejo svojo premijo. Večina zavarovancev ima premijo kombinirano: del jo plačuje delodajalec, del pa posameznik sam iz svoje neto plače in pri tem izkoristi še davčne olajšave. Dodatni razlog za nizko število individualnih zavarovancev je tudi v tem, da so praviloma stroški v kolektivnih pokojninskih načrtih zaradi večjega števila zavarovancev bistveno nižji kot v individualnih in da je v okviru kolektivnih načrtov privlačna možnost davčnih olajšav za podjetja.

Obstaja pa pomembna skupina individualnih zavarovancev, za katere je individualno zavarovanje, na žalost, edina možnost. To so samostojni podjetniki in pretežni lastniki, ki jim zakon onemogoča vključitev v kolektivne pokojninske načrte. Taka ureditev je do samostojnih podjetnikov in pretežnih lastnikov krivična in jih postavlja v neenakopraven položaj. Na ustavnem sodišču je že precej časa pobuda za presojo ustavnosti take ureditve, vendar zaenkrat še ni prišlo do odločitve. V Kapitalski družbi smo se potrudili in tej skupini zavarovancev ponudili nižje stroške od tistih, ki sicer veljajo v individualnem

Mag. Helena Bešter, po rodu iz Zgornje Besnice, živi pa v Trzinu, je sodelovala pri Bell knjigi reforme pokojninskega sistema in kasneje pri pripravi sedanjega pokojninskega zakona. Napisala je knjigo Pokojninski sistemi v svetu in pri nas in več strokovnih člankov o pokojninskih skladih in zavarovalnicah.

pokojninskem načrtu, torej enake, kot so dogovorjeni za njihove zaposlene v kolektivnem pokojninskem načrtu. Na ta način smo vsaj malo ublažili učinke te čudne določbe, ki nima primerjave v drugih državah.

Kar zadeva tiste z nižjimi dohodki, njihova vključitev ni problematična, če so zaposleni v kolikor toliko dobrih podjetjih, saj mora delodajalec, ki se odloči za kolektivni pokojninski načrt, ponuditi to možnost vsem zaposlenim ne glede na plačo in položaj. Zlasti mlajši, ki imajo do pokojnine še 20 let ali več, lahko tudi z nizkimi premijami privarčujejo v tem času kar lepa sredstva. Prav gotovo bi morali v Sloveniji na ravni države zagotoviti, da bi bila možnost dodatnega pokojninskega zavarovanja dana vsem. V nasprotnem primeru bomo čez desetletja priče velikemu razslojevanju upokojencev."

Kaj pa podjetja? Ki so se že odločila vključiti v kolektivno zavarovanje: le večja, dobro stojenja? Kaj je razlog za manjše zanimanje v manjših podjetjih?

"Velika večina večjih, uspešnih podjetij se je že odločila za vključitev zaposlenih v kolektivne pokojninske načrte, pri srednjih in manjših podjetjih pa je še veliko dela. Tržni niši manjših, mladih podjetij smo morda izvajalci doslej posvetili premalo pozornosti ali pa smo bili premalo prepričljivi. Prav gotovo pa je eden od razlogov tudi prej opisana zakonska določba, ki lastnikom podjetij (in v manjših podjetjih so direktorji največkrat tudi lastniki) onemogoča vključitev v kolektivne pokojninske načrte. Tam, kjer se ne more vključiti direktor, največkrat ni interesa za vključitev zaposlenih. Država bi z odpravo te neživljenjske določbe prav gotovo pospešila vključevanje manjših podjetij v dodatno pokojninsko zavarovanje."

V prihodnje bodo pokojnine iz obveznega zavarovanja nižje od sedanjih, ob tem pa se je doslej v prostovoljno zavarovanje, ki še ne pomeni nadstandarda, vključila manj kot polovica zaposlenih. Ali to pomeni, da bodo prihodnje generacije upokojencev bolj skromno preživljale starost kot sedanje?

"Zagotavljanje primernih pokojninskih prejemkov je temeljni vidik socialne zaščite v Evropski uniji, res pa je, da napovedi nikjer v kontinentalni Evropi niso dobre. Skoraj stoletje stara medgeneracijska pogodba, ki temelji na sprotnem financiranju pokojnin, je vse manj trdna in grozi, da se bo spremenila

v medgeneracijski konflikt. Staranje prebivalstva, malo rojstev in nezaposlenost so porušili razmerje med zaposlenimi, ki z davki in prispevki financirajo pokojnine, in upokojenci, ki te pokojnine uživajo. Kljub temu je zelo težko, nevhvaležno in tudi nemogoče napovedovati, kakšne bodo pokojnine v prihodnje. Prav gotovo so bistveno manj ogrožene pokojnine tistih, ki so relativno blizu upokojitve. Najslabše bo takrat, ko bo v celoti upokojena t.i. baby boom generacija. Strokovnjaki napovedujejo, da bo to med letoma 2020 in 2030. Za tiste, ki se bomo takrat upokojili, bo veljalo to, kar je že dolgo realnost v nekaterih razvitih državah, npr. tudi v ZDA: brez lastnih pokojninskih prihrankov bomo takratni upokojenci reveži in socialni podpiranci.

Večina evropskih držav je v zadnjem desetletju izvedla bolj ali manj dosledne reforme pokojninskih sistemov, ki so pomenile zniževanje pravic v javnem, državnem pokojninskem sistemu in obenem uvedbo dodatnega pokojninskega zavarovanja. Sedanje generacije zaposlenih so dobile zelo jasno sporočilo: ne pričakujte takih pokojnin, kot jih prejemale vaši starši ali stari starši. Ko boste vi upokojeni, bo za pokojnine ostalo le malo. Zato ne računajte preveč na državo, oblikujte si že danes svoje prihranke, ki vam bodo omogočili spodobno življenje po upokojitvi."

So sedanje zakonske rešitve, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, dobre ali bi bilo treba kaj spremeniti?

"Določbe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju o dodatnem pokojninskem zavarovanju je potrebno temeljito prečesati in poenotiti pravila delovanja pokojninskih družb, vzajemnih pokojninskih skladov in zavarovalnic, prav tako je treba poenotiti podzakonske akte, ki trenutno povzročajo neprimerljivost pokojninskih produktov med posameznimi vrstami izvajalcev. Večjo varnost zavarovancev in manjšo možnost pri manipuliranju sedanjih in bodočih zavarovancev bi pomenilo tudi poenotenje zunanjega nadzora in pravil glede informiranja zavarovancev. V zvezi z zajamčeno donosnostjo je čas za razmislek, ali jo sploh potrebujemo in koliko v resnici prispeva k večji varnosti zavarovancev in njihovih sredstev. Tudi delegacija Mednarodnega denarnega sklada, ki je nedavno ocenjevala stabilnost našega finančnega si-

stema, je zavzela do zajamčene donosnosti zelo odklonilno stališče.

Veliko dela nas čaka pri implementaciji pokojninske (IORP) direktive in pri ustrezni regulaciji dodatnih pokojnin oziroma rent. Trenutno veljavni predpisi urejajo le obdobje varčevanja, obdobje izplačil pa je popolna siva lisa in neznanka."

Kapitalska družba upravlja štiri pokojninske sklade, med drugim tudi odprti vzajemni pokojninski sklad, ki omogoča posamično in kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Koliko ima ta sklad zavarovancev, kako plemeniti zbrani denar, kako je z donosnostjo in varnostjo...

"Kapitalski vzajemni pokojninski sklad - KVPS ima 26.157 zavarovancev, vrednost njegovih sredstev znaša 11.215 milijarde tolarjev. Sredstva sklada so naložena v obveznice in delnice. V strukturi naložb je največ, več kot 42 odstotkov državnih vrednostnih papirjev, obveznic bank in podjetij predstavljajo dobrih 31 odstotkov, v depozitih pri bankah je 18 odstotkov sredstev, v delnicah 4 odstotke, 3 odstotke pa predstavlja ljarahov investicijski kuponi. KVPS mora dosegati donos v višini 50 odstotkov obrestne mere na državne vrednostne papirje, kar je bilo aprila 0,41 odstotka. Dejansko dosežena donosnost je bila precej višja in je znašala na mesečni ravni 1 odstotek. V zadnjem letu je dejanska donosnost presežala zajamčeno za 5,03 odstotka in je znašala 11,32 odstotka. Če bi bila dejanska donosnost nižja od zajamčene, bi Kapitalska družba morala v 15 dneh iz lastnih sredstev vplačati na račun sklada denarni znesek v višini razlike med zajamčeno in dejansko vrednostjo sklada. Jamstvo za sredstva v Kapitalnem vzajemnem pokojninskem skladu in v ostalih treh pokojninskih skladih, ki jih upravlja, je visok kapital, s katerim razpolaga Kapitalska družba in znaša več kot 230 milijard tolarjev."

Za kolikšne premije država priznava davčno olajšavo?

"Država priznava davčne olajšave v višini 24 odstotkov prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki lahko letos znašajo največ 522.645 tolarjev."

Kdaj pridobi zavarovanec pravico do dodatne starostne pokojnine, kaj se zgodi v primeru smrti?

"Zakon določa, da lahko pridobimo dodatno starostno pokojnino pri starosti 58 let, ko smo bili vsaj 10 let dodatno pokojninsko zavarovani in ko smo hkrati upokojeni pri zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. To pomeni, da se bodo prvi zavarovanci lahko dodatno pokojninsko upokojili v letu 2010. Predčasna dodatna pokojnina pa se pridobi pri starosti 53 let po 15 letih dodatnega pokojninskega zavarovanja in če nismo več zavarovani pri zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ta pokojnina je namenjena brezposelnim). Če zavarovanec v času vplačevanja premije umre, pripada dedičem oziroma upravičencem odkupna vrednost, zmanjšana za 25-odstotno akontacijo dohodnine in morebitne izstopne stroške."

Cveto Zaplotnik, foto: Gorazd Kavčič

Glasova čitalnica

Iz zbirke knjižnih izdaj Gorenjskega glasa vam priporočamo v branje ...

Usode / Milena Miklavčič
(Neznakodanje življenjske zgodbe)

Vpet v pomlad sedemdesetih let / Cene Matičič

Knjiga o prvi slovenski pomladi

Nedolžnost in sila / Mira Delavec

Življenje in delo Josipine Urbančič - Turnograjske, prve slovenske pisateljice, plemice in skladateljice

Naročilnica

cena za naročnika naročnik
cena Gorenjskega glasa izdovolj

☐ Usode	990 SIT	990 SIT	☐
☐ Vpet v pomlad sedemdesetih let	2.500 SIT	2.000 SIT	☐
☐ Nedolžnost in sila	2.500 SIT	2.000 SIT	☐

Pri naročilu vseh 3 knjig vam nudimo 20 % popusta
- na redne cene in na znižane cene za naročnike Gorenjskega glasa.

ime in priimek

ulica, hišna številka

poštna številka in kraj

Naročnik Gorenjskega glasa ☐ NE ☐ DA

naročniška številka

DDV je vključen. Poštšina ni vključena v cene. Naročilnico pošljite na: Glas Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj. Knjige lahko naročite tudi po telefonu: 04/201-42-41. Naročene knjige vam bomo poslali po pošti, lahko pa jih prevzamete tudi na sedežu podjetja, na Zoisovi 1 v Kranju.

LIDL

... je poceni!

**Posebna ponudba tedna: velja od 1. 6. do 5. 6.

50 % ceneje!

Kumare kos**

141 SIT
0.59 €

70 SIT
0.29 €

50 % ceneje!

Meloncane kg**

475 SIT
1.99 €

237 SIT
0.99 €

41 % ceneje!

Bučke kg**

284 SIT
1.19 €

165 SIT
0.69 €

TUV

Garnitura svedrov

od srede, 2. junija

Za profesionalce in amaterje

4.510 SIT
18.90 €

- material: karbonsko jeklo, krom-vanadij
- vsebina: 21 svedrov HSS, vroče pocinkani (1-10), 8 svedrov za kamen (3-4-5-6-7-8-9-10), 6 luplinih svedrov (14-16-18-20-22-24), 8 svedrov za les (3-4-5-6-7-8-9-10), 6 močnih vtičnih ključev (6-7-8-10-12-13), magnetno držalo za nastavke, zgibna ročica za vijačenje, vodna tehnika, 3 omejevalniki globine vrtanja (6-8-10), 3 ključki inbus (2,5-3-4), 21 25-milimetrskih nastavkov, material: krom-vanadij (S2), 3 svedri za les z globilom (3-4-5), koničasto globilo, 12 50-milimetrskih nastavkov (S2), 4 + 1 delov za žago luknjaro (32-38-45-54)

Garnitura nastavkov/glav za izvijače, 40-delna

- 1 izvijač z ročajem v obliki črke T, 24 kromvanadijevih 25-milimetrskih nastavkov, 8 vtičnih ključev (glave od 5 do 12 mm) in 3 povezovalni kosi
- v črtnem kovčku

garnitura 786 SIT
3.99 €

Za do 3 kg

Pas za orodje

- iz vzdržljivega poliestra
- 3 žepi za orodje s številnimi predali in držali za ključke
- oblačen pas, nastavljen do obsega približno 120 cm, temno modre ali kaki barve

1.430 SIT
5.99 €

Zaboj za shranjevanje

- kovček za stroje z organizatorjem v pokrovu in notranjim polnilom iz penne ali
- 16-inčni zaboj z organizatorjem in snemljivim predalom za odlaganje ali
- organizator za manjše stvari s preklopnimi predali in pomično ključavnico, mogoče ga je montirati na steno

1.668 SIT
6.99 €

Avto tuning

- aluminijasta glava za prestavno ročico z utripajočo lučko LED ali "black chrome", univerzalna ali
- mini neonka palica za notranjost avtomobila, ne slepi, sveti v ritmu glasbe ali
- črna luč za notranjost avtomobila, ne slepi, močna optika, enostavna montaža

kos 2.146 SIT
8.99 €

14-inčni barvni televizijski sprejemnik s teletekstom

slikovna cev Black Matrix

100 programskih mest

Tudi antracitne barve!

3

22.668 SIT
95 €

Televizijski sprejemnik

- 2 zvočnika: 2 x 2 W RMS, optična zaščita, iskanje programov
- meni na zaslonu (OSD) v lokalnem jeziku
- širokopasovni kabelski sprejem, izklop z uro, 1 priključek SCART
- infrardeči daljinski upravljalnik z baterijami, samodejno shranjevanje programov
- pregled programov, prednji vhod AV, vhod za slušalke, palčna antena
- mere: 435 x 385 x 335 mm
- z navodili za uporabo in servisnim naslovom

Komplet 2 senčnikov za avtomobil

- za stransko ali zadnje steklo
- mere: približno 42 x 55 cm

komplet 1.191 SIT
4.99 €

Komplet za pranje avtomobila, 6-delni

- 1 brizgalna pištola z medeno šobo
- 1 krtača
- 2 priključka
- 1 podaljšek
- 1 goba za brisanje

komplet 2.384 SIT
9.99 €

Prodajalne Lidl v vaši bližini: **Klagenfurt/Celovec (4 x):** Durchlaßstr. 6, Rosentaler Str. 83, Ebentaler Str. 164/Südring, August-Jakob-Str. 48; **Villach/Belljak (2 x):** Maria-Gailer-Str. 21, Badstubenweg 89; **Spittal na Dravi:** Koschatstr. 39; **St. Veit/Št. Vid na Glini:** Lastenstr. 9; **Graz/Gradec (6 x):** Eggenberger Allee 6, Liebenauer Hauptstr. 164, Karlovar Str. 26, Wiener Str. 196, Körntner Str. 328, Triester Str. 426; **Deutschlandsberg:** Frauentaler Str. 73; **Feldbach:** Gleichenberger Str. 66; **Fürstenfeld:** Körntner Str. 15; **Voitsberg:** Conrad-von-Hötzendorf-Str. 51; **Lienz:** Körntner Str. 63.

Lidl Austria GmbH
Josef Brandstätter Str. 2B
A-5020 Salzburg

LIDL

Cene v SIT so zgolj informativne in odvisne od množičnih razmerij. Vključujejo vse davke in so garantirane po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan 28. 5. 2004. Povprečno sredstvo za izkupitve evri (1€). Dostopnost ni v vseh oddelkih in objekti so lahko razprodani. Je prvi dan ponudbe, zato vas prosimo za razumevanje. Blago je namenjeno končnim potrošnikom in je napredno samo v obsegu prodajnih količin. Neveljavna blago je lahko tudi v drugih embalažah. Mogoče so likovne napake, zlasti pri risbah. Ponudba velja do izrabe oziroma do razprodaje zalog.

www.lidl.at
www.lidl.si

Odprava se je vrnila brez enega člana

V nedeljo zgodaj dopoldne so se v Slovenijo vrnil člani odprave Daulagiri I. Tokrat s članom odprave manj: Jožeta Šepiča namreč še vedno niso našli. Pogrešan je že od 19. maja in iskanje se nadaljuje.

Brnik - Na tiskovni konferenci v sejni sobi letališča Brnik je vodja odprave **Andrej Štremfelj** povedal, da je bil Jože izkušen gornik, teren, na katerem se je izgubil, pa je spominjal na pobočje Kravca in dokler niso prispeli do Tukuche, sploh niso ugotovili, da manjka. Nenadni prihod goste megle je bil vzrok, da so ga izgubili iz vidnega nadzora. Zadnji je Jožeta videl Matija Klanjšček, vendar še pred spustom megle in pravi, da je bilo z njim vse v najlepšem redu. Na vprašanje, ali si kaj očitajo, je bil odgovor da ne, da jim pa ni jasno, da za Jožetom ni ostalo nobenih sledi - niti kosa opreme, ne obleke. Odprava se je že na začetku zavedala, kam se odpravlja, vendar za 56-letnega **Jožeta Šepiča**, doma iz Gradišča na Krasu, je bil Daulagiri (kot kaže) usoden. Bil je tudi edini, ki ni dosegel vrha, zastavljenega cilja odprave, vendar je dosegel višino 7000 metrov (kar je bilo zanj vseeno lep dosežek) in ga je to malce potro.

Nihče ne ve, kaj se je zgodilo, člani odprave so ostali brez idej pri iskanju pogrešanega. Reše-

Odprava Daulagiri I 04* je uspešno opravila vzpon po SV grebenu 8167 metrov visoke gore v nepalski Himalaji, žal pa je bil Daulagiri usoden za Jožeta Šepiča.

valna akcija je v precej širokem obsegu stekla takoj, pomagali so si s helikopterjem, vendar je bila psihična kot fizična utrjenost članov odprave po enotenskem iskanju premočna. V

četrtak pa sta v Tukuche prispela še Tone Škarja in Peter Podgornik, ki sta bila izredno dobra osvežitve za že utrjene iskalce. Andrej Štremfelj je še poudaril, da domačini niso hribovski narod in da je organizacija reševalne akcije v Himalaji popolnoma

drugačna od reševalne akcije v domačih hribih. Kljub temu da Jožeta niso našli, se je odprava vrnila v Slovenijo v nedeljo. Tone Škarja in Peter Podgornik pa se vračata v teh dneh.

Alenka Brun,
foto: Gorazd Kavčič

VESLANJE

Naši dvakrat na stopničkah

München - Druga letošnja regata svetovnega pokala je minuli konec tedna potekala v Münchnu. Na njej so uspešno nastopili tudi naši veslači. Po daljšem času, ki je bil daljši tudi zaradi poškodbe Luke Špika, sta v dvojnem dvojcu nastopila tudi naša zlata olimpijca Ertok Čop in Luka Špik. Naša veslača sta po nizu zmag tokrat morala priznati premoč italijanski navezi Galtarossa - Sartori, tako da sta na koncu osvojila drugo mesto. Mesto na zmagovalnem odru si je s tretjim mestom priboril tudi naš četverec brez krmarja, za katerega so veslali Jani Klemenčič, brata Tomaž in Miha Pirih in Gregor Sračnjek.

V.S.

PADALSTVO

Maja najboljša med dekleti

Lochen - Začetek letošnjega tekmovanja padalcev za Evropski pokal v skokih na cilj ni postregel z bistvenimi novostmi. Na vrhu so namreč še vedno iste ekipe kot v preteklih letih, za nas pa je razveseljivo, da so naši padalci še vedno v ospredju.

Organizatorji so imeli v petek obilo težav zaradi deževnega vremena in marsikdo je bil skeptičen, ali bo uspela izvedba vseh osmih skokov. Kljub meglenemu sobotnemu jutru je prireditelj prve tekme drugi dan tekmovanja uspelo zaključiti s petimi serijami in pol, v nedeljo je bilo na sporedu še sklepno dejanje prve tekme. Do desete ure je vse potekalo v najlepšem redu, skoki so potekali nemoteno, obe leški ekipi sta svoje delo v šestem poskusu opravili izvrstno, z vsega 1 cm. Ta dosežek je Flycom ALC (Karun, Pristavec, Ban, Salkič in Erjavec) uvrstil na prvo mesto, Elan ALC (Dular, Vodišek, Kozjek, Avbelj in Sajovic) se je s tem rezultatom ponovno dokopal do tretjega mesta. Naši so v tej seriji ob nekoliko težjih pogojih dokazali, zakaj so najboljši, saj je imela konkurenca kar nekaj težav z vzhodnikom, pri naših je imel te probleme Ban v sedmi seriji in z njegovimi 16 cm je šla ekipna zmaga po vodi. Tretja slovenska ekipa s Ptujja (Balta, Janžekovič, Čuš, Gregorič in Švicar Vogt) je delovala nezanesljivo in nekoliko razglašeno, tako da so bili bolj v ozadju. V konkurenci deklet so boj za stopničke bile Američanka Elisa Feldt, ter obe naši, Irena Avbelj in Maja Sajovic, na koncu pa se je zmaga veselila najmlajša iz našega tabora. Med moškimi je zmaga odšla v Italijo, naš najboljši je bil Borut Erjavec na petem mestu.

Rezultati: ekipno: 1. Carabinieri (Ita) - 45 cm, 2. Flycom ALC (Slo) - 46 cm, 3. Slovaška - 52 cm, 6. Elan ALC - 72 cm, 30. Ptuj (Slo) - 142 cm; moški: 1. Girelli, Guarninelli (oba Ita) - 3 cm, 3. Platko (Svk), Giannelli (Ita) - 4 cm, 5. Erjavec (Slo) - 5 cm; ženske: 1. Sajovic - 7 cm, 2. Avbelj (oba Slo) - 8 cm, 3. Feldt (ZDA) - 10 cm.

Zoran Račič

ŠPORTNO PLEZANJE

Mladi so se izkazali

Radovljica - V starem mestnem jedru v Radovljici se je prejšnjo soboto z zadnjo tekmo končalo tekmovanje v gorenjski ligi za mlade športne plezalce in plezalk. Udeležilo se ga je več kot sto petdeset tekmovalcev in tekmovalk, v posameznih kategorijah pa so zmagali: Blaž Keršnar (AO Domžale) med mlajšimi cicibani, Jera Lenardič (AO Kranj) med mlajšimi cicibankami, Domen Škofic (ŠPO Radovljica) med starejšimi cicibani, Maša Kepic (ŠPO Jesenice) med mlajšimi cicibankami, Tim Gostinčar (AO Domžale) med mlajšimi dečki, Kaja Zupaneč (AO Domžale) med mlajšimi deklicami, Žiga Zupaneč (AO Domžale) med starejšimi dečki in Tina Noč (ŠPO Jesenice) med starejšimi deklicami.

V seštevku štirih tekmovanj je med mlajšimi cicibani zmagal Jure Repe (ŠPO Radovljica), med mlajšimi deklicami Jera Lenardič (AO Kranj), med starejšimi cicibani Gašper Vrhovnik (AO Domžale), med starejšimi deklicami Jerca Meglič (ŠPO Trzin), med mlajšimi dečki Tim Gostinčar (AO Domžale), med mlajšimi deklicami Kaja Zupaneč (AO Domžale), med starejšimi dečki Matevž Vukotič (ŠPO Radovljica), med starejšimi deklicami pa Tina Noč (ŠPO Jesenice).

V.S.

Nogometni prvak je Gorica

Po razburljivem zadnjem krogu v ligi Si.mobil Vodafone je letošnji naslov državnih nogometnih prvakov osvojila ekipa Gorice, Domžalčanom se je uspelo obdržati med prvoligaši.

Kranj - Ta konec tedna se je z zadnjimi tekmami končalo letošnje državno nogometno prvenstvo za prvoligaše. Prvak ni bil znan tako rekoč do zadnjega sodnikovega piska, saj so bile v igri za najboljšo slovensko moštvo do konca ekipe Maribora Pivovarne Laško, KD Olimpije in Gorice. Na koncu je ekipa Maribora Pivovarne Laško z 2:1 (0:1) izgubila proti Muri, ekipa KD Olimpije je s 3:0 (1:0) pre-

magala Primorje, ekipa Gorice pa je bila z 2:0 (0:0) boljša od Kopra. Tako si je naslov prvakov s končnimi 56 točkami priborila Gorica, ekipa KD Olimpije je s točko manj osvojila drugo mesto, ekipa Maribora Pivovarne Laško pa je po naslovu pokalnih prvakov v prvenstvu izgubila slovensko krono in s 54 točkami osvojila 3. mesto. Za Mariborčani so se na 4. mesto uvrstili nogometni Kopra, Mura je osvojila 5. mesto, Primorje 6. mesto, Ljubljana 7. mesto, Domžalčani pa so z 32 točkami na koncu (v zadnjem krogu so s 3:1 izgubili s Kumhom Dravo) pristali na 8. mestu. Iz 1. lige se je med drugoligaše preselila ekipa Dravograd, ekipa Kumiha Drave pa se bo za obsta-

nek borila z ekipo Bele krajine ali Zagorja, ki sta na 2. oz. tretjem mestu v 2. ligi.

Nov prvoligaš je najboljša ekipa v 2. SNL, ekipa Rudarja iz Velenja, ki krog pred koncem vodi z nedosegljivo prednostjo pred nasledovalci. Ekipa nogometne Supernove Triglava je tokrat gostovala pri Livarju in izgubila s 3:2 (3:2). Kranjčani so tako na lestvici z 31 točkami na 9. mestu, v zadnjem krogu pa se bodo na domačem igrišču pomerili z ekipo Dravinje. Tekma v Kranju se bo v nedeljo, 6. junija, začela ob 16.30.

Minulo soboto pa so 25. krog odigrali tudi nogometni v 3. SNL - center. Ekipa Šenčur Protect GL je s 3:0 (1:0) premagala ekipo Slovana, ekipa Fac-

torja je doma z 2:4 (1:1) izgubila z ekipo Avtoševca Dob, ekipa Jesenic je v gosteh z 2:3 (2:2) premagala Radio Krko, Alpina Žiri je bila z 2:1 (0:0) boljša od Jezera Medvode, ekipa Velesovega je z 1:5 (0:1) premagala Zarico Rondo Nautilus, Britof je bil z 1:0 (0:0) boljši od Bleda Slaščičarne Šmon, ekipi Kalcer Vodoterm Radomlje in Kamnik pa sta se razšli izenačeno 2:2 (1:0). Na lestvici s 60 točkami vodi ekipa Factorja, druga je s 56 točkami ekipa Šenčur Protect GL, sledijo pa Jesenice, Britof, Kalcer Vodoterm Radomlje ... Na zadnjem mestu je s 5 točkami ekipa Velesovega. 26. krog bo na sporedu ta petek in soboto.

Vilma Stanovnik

MARTINOV MISSISSIPPI

Knjiga na 216 straneh predstavlja edinstveni podvig na svetu, podvig Martina Strelca, ki mu je kot prvemu v zgodovini človeštva uspelo v 68 dneh preplaviti 3797 kilometrov največje ameriške reke Mississippi od izhoda do izliva. Knjiga, ki temelji na dnevniški pripovedi, opisuje misli junaka, avtobiografske refleksije in je dopolnjena z izjavami, odkrivanji ter priznanji uglednih domačin in tujih osebnosti. Bogata slikovna dopolnjena knjižna zbirka pa povečuje sporičilno vrednost knjige.

Udarnost knjige: Si sport d.o.o. Miklavjeva 42 4200 Šmarje

Redna cena knjige:
9.982 SIT

**ZA NAROČNIKE
IN BRALCE
GORENJSKEGA
GLASA**
MARTINOV
MISSISSIPPI
v času od 18. maja
do 4. junija

**za samo
1.990 SIT**

Knjigo lahko
prevzamete na sedežu
Gorenjskega glasa,
Zoisova 1,
4000 Kranj v času
trajanja akcije od
18. maja do 4. junija.

POMEŽIK SONCU

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Nekaterim otrokom ni dano videti modrine morja in svobode belega galeba. Zaradi omejenih sredstev bi počitnice preživeli doma, prepuščeni sami sebi in ulici.

Podarimo jim vsaj 1.000 SIT za zdrave počitnice!

Priloge lahko nakazite po poštnici na vseh poštah in bankah ali preko spletne strani Pomežik na račun št. 02222 - 0010224921, šifra: 0001202003010. Vaša donacija se šteje kot davčna olajšava pri davčni napovedi!

www.pomezik-soncu.com

Alples in rokomet sta tradicija Selske doline

Ob letošnjem dnevu rokometu so v Selskih slovesno podpisali novo pogodbo o sodelovanju med domačim rokometnim klubom in podjetjem Alples, prav tako spodbuden je podpis o sodelovanju med sosednjima rokometnima kolektivoma, Termom in Alplesom.

Selca - Športni park Rovn v Selskih je minulo soboto na tradicionalnem dnevu rokometu gostil rokometne ekipe vseh selekcij Rokometnega društva Alples: od najmlajših, ki znanje pridobivajo pri tako imenovanem "mini" rokometu, do član-ske selekcije, ki je v minuli sezoni v 2. slovenski rokometni ligi osvojila 8. mesto.

Ob tej priložnosti so v klubu pripravili tudi letni občni zbor, ki je bil tokrat še posebno slovesen, saj je predsednik društva **Marko Lotrič** za slavnostno okrašen mizo najprej v roke

segel direktorju Alplesa **Francu Zupancu**, ki je več kot sto članom kluba, ki so se ob tej priložnosti zbrali ob igrišču, obljubil, da bo Alples še naprej ostal glavni sponzor kluba.

"V strategiji Alplesa je naša blagovna znamka zelo poudarjena, zato smo ponosni, da ime našega podjetja nosi domači rokometni klub, ki si je za svoj cilj izbral, da iz leta v leto napreduje. Tako Alples kot rokomet sta tradicija Selske doline in prepričan sem, da bomo oboji zmogli dovolj moči za napredek tudi v naslednjih letih," je dejal Franc

V roke sta si v znak sodelovanja ob podpisu pogodbe segla predsednik Rokometnega društva Alples Marko Lotrič in direktor podjetja Alples Franc Zupanc.

Zupanc in hkrati pozdravil sodelovanje domačega rokometnega kluba s sosednjim Termom iz Škofje Loke.

V znak sodelovanja sta namreč sporazum ob sobotnem občnem zboru podpisala tudi predsednica rokometnega kluba Termom **Zvonka Košir** in domači predsednik Marko Lotrič, v znak podpore domače občine Železniki pa je pogodbo o sodelovanju podpisal **Stane Čufer**.

"Cilj naše članske ekipe v razširjeni drugi ligi je v naslednji sezoni 4. mesto, pomagal pa nam ga bo uresničiti tudi nov

trener moštva Andrej Završnik, ki se je že izkazal pri Termu, sedaj pa kot znanilec sodelovanja med kluboma prevzema našo prvo ekipo. Prav tako bo pri vodenju kadetov pomagal izkušeni Stane Vrbinc. Poleg sodelovanja med trenerji in igralci bosta kluba sodelovala tudi v organih Rokometne zveze Slovenije, končni cilj obeh pa je seveda napredek rokometu na Gorenjskem, predvsem pa v Škofji Loki in v Selski dolini," je ob sobotni skupščini tudi poudaril Marko Lotrič.

Vilma Stanovnik

Mladi so na tekmah dokazovali, da se bo tradicija rokometu v Selski dolini še nadaljevala.

KOLESARSTVO

Savčani dobri v Mariboru in Zagrebu

Kranj - V soboto je v Mariboru potekal 3. letošnji kolesarski kriterij za lovoriko Slovenskih mest. V kategoriji članov si je prvo letošnje zmago privozi član Kolesarskega kluba Sava Kranj **Janez Rožman**, klubski uspeh Save pa sta z drugim in tretjim mestom dopolnila še **Vladimir Kerkez** in **Rok Jerše**. V kategoriji starejših mladincev sta Savčana Vanja Piljočič in Tomi Jerše osvojila drugo in peto mesto.

V nedeljo so kolesarji nastopili še na cestni dirki za Veliko nagrado Branika. Savčani so prav tako kot v soboto nastopili izredno uspešno, saj so v članski konkurenci dosegli dvojno zmago. Zmago se je veselil Boris Premožič, drugo mesto pa je osvojil Rok Jerše.

Najmlajši člani Kolesarskega kluba Sava Kranj dečki pa so nastopili v Zagrebu na dvodnevni kolesarski dirki za Veliko nagrado Zagreba. V soboto so nastopili na kriterijski dirki, ki jo je zmagal Tomaž Šernek, Blaž Žnidaršič, Bernard Rožman in Alen Košnik pa so osvojili osmo, deveto in deseto mesto.

V nedeljo so dečki nastopili še na cestni dirki. Krožna dirka je bila speljana po obronkih Slemena in je bila izredno zahtevna. Tomaž Šernek je tokrat osvojil drugo mesto, Blaž Žnidaršič pa peto.

V skupnem seštevku obeh dirk je zmagal Tomaž Šernek, Blaž Žnidaršič, Bernard Rožman in Alen Košnik pa so osvojili osmo, deveto in deseto mesto.

T.P.

KARATE

Mladim Kranjčanom trinajst medalj

Kranj - Med 512 tekmovalci iz 46 slovenskih klubov so na državnem prvenstvu za deklice in dečke v Šempertu pri Novi Gorici lep uspeh dosegli karateisti kranjskih klubov Shotokan in Kranja. Osvojili so trinajst medalj, od tega kar šest zlatih.

Zlate medalje so osvojili: Vanja Šiljak (KK Shotokan), Nastja Bojič (KK Shotokan), Suzana Mesarec (KK Shotokan), Matej Likar (KK Shotokan) in Daniel Rihtarič (KK Shotokan). Druga mesta so osvojili: Almira Abdjanič (KK Shotokan), Tjaša Ristič (KK Kranj), Savo Sofrič, (KK Shotokan), tretja pa: Mastja Bojič (KK Shotokan), Jure Erjavac, (KK Shotokan), Janez Perhavec (KK Kranj) in Matej Sušnik (KK Kranj).

Jože Marinček

ALPSKO SMUČANJE

Grašič trenira Niko Fleiss

Duplje - Dolgoletni slovenski smučarski trener Pavel Grašič, ki se je spomladni razšel s Smučarsko zvezo Slovenije, saj ni podpisal pogodbe o sodelovanju v novi sezoni, je nato sklenil dogovor s Smučarsko zvezo Hrvaške in pod svoje varstvo prevzel perspektivno mlado 19-letno smučarko Niko Fleiss, sicer svetovno mladinsko slalomsko podprvakinja. Trener Grašič je z Niko že opravil prve treninge v Avstriji.

V.S.

KEGLJANJE

Za Iskraemeco drugo mesto

Hagenwerder - S finalnimi obračuni najboljših štirih kegljaških ekip v moški in ženski konkurenci se je v Nemčiji končalo tekmovanje v evropski ligi prvakov. Ekipa Iskraemeca se je po zmagi v polfinalu v tekmi za prvo mesto pomerila z ekipo Kandida s Hrvaškega in izgubila z 2:6 (3498:5366) ter osvojila končno drugo mesto. Evropski naslov so osvojile kegljačice Miroteksa, saj so v finalu ugnale ekipo hrvaške Podravke s 5:3 (3377:3339).

V.S.

VATERPOLO

Triglavu manjka le še ena zmaga

Kranj - Letošnje državno prvenstvo za vaterpoliste za bliža koncu, saj sta najboljši ekipi v boju za naslov prvakov odigrali že dve tekmi. Obakrat, tako v četrtak v Kopru kot v nedeljo v domačem bazenu, so bili boljši vaterpolisti Triglava, ki so v nedeljski tekmi v Kranju ekipo Kopra ugnali z 9:6 (2:1, 1:2, 3:1, 3:2). Tretja tekma, ki bo lahko že odločilna, saj ekipa Triglava za končno zmago potrebuje tri zmage, pa bo v sredo, 9. junija, v Kranju.

Odmor med obema tekmama pa bo dolg, ker slovenska kadetska reprezentanca danes potuje na močan turnir na Slovaško, kjer se bo od jutri do nedelje pomerila z ekipami Madžarske, Slovaške, Srbije in Črne gore, Francije in Hrvaške. Ekipo bo vodil novi selektor kadetske reprezentance Tadej Peranovič.

V četrtak pa na priprave v Kranj prihaja ekipa evropskih prvakov Srbije in Črne gore, ki bo v Kranju trenirala predvsem za čim boljši nastop na olimpijskih igrah.

J.M.

BALINANJE

Sloga tesno premagala Center

Kranj - Balinarji so morali ta konec tedna odigrati dvojni krog v državnih ligah. V 4. krogu super lige sta bila na vrsti gorenjska obračuna; Huje so doma premagale Jesenice s 15:9, Pekarna Vrhnika Center pa s 17:7 Bistrice. Lokateks Trata je na gostovanju pri Skali V. Hrvatič tesno zmagala (11:13). V 5. krogu je bila na sporedu ponovitev lanskega finala super lige. Podprvak Sloga je na domačem igrišču ugnal Center s 13:11. Trata je bila tokrat boljša od Huj (19:5). Jeseničani so brez težav premagali Ilirijo Zabiče 15:9, Bistrice pa Skalo z 18:6. Na lestvici vodi Lokateks Trata (11), sledita ji Pekarna Vrhnika Center in Sloga (po 10).

V 1. ligi sta gorenjski moštvi slabo odigrali tekmi 4. kroga, saj sta se obe z gostovanja vrnila praznih rok. Obe ekipi sta izgubili s 14:10 - Planina z Železnikarjem, Primskovo z Anteno. V nedeljo sta bila oba kluba uspešna; Planina je doma ugnala Mlinar Padno z 18:6, Primskovo pa prav tako doma Železnikar s 14:10. Vodi Jadran Izola s 14 točkami.

V 2. ligi vzhod je novinec Čirče VAN-DEN pridno zbiral točke, saj so zmagali na obeh tekmah. V 4. krogu so Čirčani v gosteh kar nekoliko presenetljivo odpravili Mengeš Gitas K. z 8:16, v 5. krogu pa doma precej slabšo Dobrovo (20:4). Preostala gorenjska predstavnik sta v 4. krogu izgubila: Tržič proti Budničarju (11:13), Radovljica Alpetour pa v Velenju z 18:6. V 5. krogu so Mengšani slavili v Radovljici (10:14), Tržičani pa v Fužinah (10:14). Vodita Velenje Premogovnik in Budničar z 12 točkami, sledita jima Čirče VAN-DEN in Radovljica Alpetour z 9 točkami.

Rezultatov gorenjskih lig se območna balinarska zveza še ni potrudila pripraviti.

Simon Šubic

Na Bledu ostala večina odličij

Slovenski plesalci show plesov so minuli konec tedna plesali na Bledu. Blejci so zopet dokazali, da so najboljši.

Bled - Minulo soboto je v blejski ledeni dvorani potekalo državno prvenstvo v show plesih. Letošnje prvenstvo je še posebej slovesno, saj je bila to še ena od prireditvev v sklopu 1000-letnice prve pisne omembe Bleda.

Kar 700 plesalcev iz dvanajstih slovenskih klubov se je trudilo prepričati slovenske sodnike o svoji kakovosti. Predstavili so se show pionirji in disco skupine vseh starosti v šestnajstih kategorijah. Domači Blejski plesni studio je zopet dokazal, da ima izredno kakovostne plesalce, ki so pobrali večino odličij.

Med pionirkami sta prvi dve mesti v disco solu zasedli domačinki Vesna Zupanc in Tamara Sefič, tretje pa Nika Breznikar iz PK Latino. Vesna in Tamara sta bili najboljši tudi v kategoriji Disco dance pari med pionirkami. Pri mladinkah je zlato zopet ostalo doma, priple-sala si ga je Kaja Lin Avguštin Jagodič, prav tako v kategoriji članic, kjer je zlato osvojila Vesna Urek, srebro pa Tjaša Kobal, ki je bila najboljša tudi med posameznicami v show plesu. V kategoriji disco plesnih parov pri mladinkah je na Bledu ostalo še eno zlato, ki je pripadlo

Mladi plesalci so prikazali veliko znanja in plesnega navdušenja.

Kaji Lin in soplesalki Karin Jeglič. Med članicami v isti kategoriji sta bili najboljši Vesna Urek in Nina Šarčević, takoj za njima pa Alja Ferjan in Tina Božič, vse iz Blejskega plesnega studia. Domači plesalci so osvojili srebro v kategoriji disco male skupine pri pionirjih, boljši od njih so bili plesalci iz plesnega studia M. Njihovi starejši kolegi pa so pri mladincih ter tudi pri članih priple-sali še dva naslova državnih prvakov. Zelo dobro sta se izkazali tudi pionir-

ki Maša Kunšek in Pia Podgor-nik s petim in šestim mestom pri posameznikah v show plesih ter plesni pari Sara Sterle in Tamara Sefič s tretjim, Meti Mušič in Špela Aliačič s petim in Vesna Zupanc ter Manca Stojnšek s šestim mestom. V show malih skupinah so bile blejske čebeli-

ce četrte, v show formacijah pa so duhci dosegli peto mesto.

V spremljevalnem programu sta se predstavili tudi skupini Hip hop mam. Skupini sestavljajo mame tekmovalke in tekmovalcev, za njihove koreografije pa skrbi Miha Krušič. Začetnice, ki plešejo šele eno leto, so s svojo koreografijo mož v črnem navdušile dvorano. Druga, izkušenejša skupina mam Pet do dveh ima za sabo že drugo leto plesa ter več nastopov.

Blejci so zopet dokazali, da je njihov plesni klub eden najmočnejših v Sloveniji in redno dosega zavidljive rezultate. Plesna zveza Slovenije jim je zato upravičeno že četrtič zaupala organizacijo državnega prvenstva, ki pa ga ne bi bilo brez pomoči blejske občine, LTO Turizma Bled ter Infrastrukture Bled, ki so pomagali pri najemu ledene dvorane. O kakovosti plesnih koreografij pa lahko pričajo nabito polne tribune v dvorani.

Tina Tošič, foto: Tina Dokl

exoterm-it

družba za proizvodnjo, inženiring, zastopstvo in trgovino, d.o.o. STRUŽEVO 66, KRANJ

Iščemo vodjo proizvodnje

Pogoji:

- višja ali visokošolska izobrazba ustrezne smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri vodenju proizvodnje
- poznavanje dela z računalnikom
- sposobnost vodenja in koordiniranja
- znanje tujega jezika.

Če ste zainteresirani za delo v stabilnem podjetju, nam pošljite pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazilom o izobrazbi v 8 dneh na naslov družbe.

Razgibana proga za večino šala

Udeležencem spominskega teka Boštjana Kekca na Bohinjski Beli tokrat vreme ni prizanašalo. Dež, blato, razmočen teren bi številnim običajnim tekačem povzročalo precej večje težave, kot pa vojakom.

Bohinjska Bela - V petek so se pripadniki stalne sestave Slovenske vojske že dvanajstič podali na **memorialni tek Boštjana Kekca** - sodelavca in alpinista, ki je bil zaposlen v vojaški gorski enoti na Bohinjski Beli.

Premilil je leta 1993 na K2. Prvo leto je proga potekala vse od Kranja do Bohinjske Bele, kar je bilo kar dobrih 37 kilometrov, potem pa so jo spremenili, saj je namenjena širšemu krogu tekačev. Tako je bila letos trasa

dolga 14,8 kilometra. Prvi je pritekel skozi cilj **David Rihtarič** (10. motorizirani bataljon) in kljub temu, da je bil popolnoma premočen in blaten, je izgledal sveže in nasmejan. David prihaja iz Benedikta pri Lenartu in je za 14, skoraj 15-kilometrsko progo potreboval le dobrih 52 minut. Dodal je še, da mu teren zelo ustreza in da ga dež med tekom popolnoma nič ne moti. Major mag. Klemen Medja pa nam je razložil, da je na tokratnem memorialnem teku udeleženi 122 tekmovalcev iz različnih enot Slovenske vojske, Poveljstva sil Slovenske vojske, Generalštaba in drugih. Udeležba je bila letos zaradi vremena manjša od lanske, vendar udeležencem to ni vzelo volje. Med 122 udeleženci teka pa se je našlo tudi 17 tekačic, kjer pa je bila najboljša **Nataša Zorman** iz Poveljstva sil

David Rihtarič je bil najboljši med 122 udeleženci teka.

Včasih morajo biti v vojski iznajdljivi.

Cifra je padla! Odslej kličite ceneje!

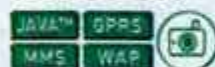

Vsi klici v omrežju Si.mobil - Vodafone samo **5 SIT/min**

**SUPER TELEFONI ZA
NOVE NAROČNIŠKE PAKETE**

**Nokia 6230
70.000 SIT**

- vgrajena digitalni fotoaparati in video kamera
- infrardeči vmesnik
- Bluetooth
- XHTML brskalnik
- reža za spominsko kartico
- polifonična zvonjenja
- deluje na 5 kontinentih

**39.900 SIT
Sony Ericsson T610
25.000 SIT**

- vgrajen digitalni fotoaparati
- bliskavica
- barvni LCD zaslon
- polifonična zvonjenja

**19.900 SIT
Samsung SGH-X600
15.000 SIT**

- vgrajen digitalni fotoaparati
- bliskavica
- barvni LCD zaslon
- polifonična zvonjenja

Novi tarifni 5 SIT/min velja za vse nove naročnike paketov Smart I, Smart II in Smart III, velja 24 ur na dan, za vse klice v omrežju Si.mobil - Vodafone. Penudba velja od 3. 6. 2004 dalje. Cenu telefonov veljajo do 31. 5. 2004 oziroma da razprodaje zalog za nove naročnike paketov Smart II in Smart III, če naročnikovo razmerje med Si.mobilom in kupcem ne bo prenehalo pred potekom 24 mesecev od dneva nakupa telefonskega aparata. Vse cene so v SIT in vključujejo DDV. Vse dodatne informacije o novih paketih in ponudbi dobite v vseh centrih Si.mobil - Vodafone, na www.simobil.si ali na brezplačni telefonski številki 080 40 40 40.

Si.mobil d. d., Šmartinska cesta 134b, SI-1000 Ljubljana | www.simobil.si

Ujemi svet

Slovenske vojske. Za traso je potrebovala kar dvajset minut več, kot najboljši med moškimi. Nataša dnevno preteče okoli deset kilometrov, kolesari in igra tenis, tako da ji kondicije ne manjka. Utrujena, vendar nasmejana je še dodala: "Malce sem tekmovala sama s seboj. Vreme je pravzaprav dobro, kljub dežju, ker ni vroče. Teren je pa primeren vremenu in če se udeležiš takih in podobnih krossov, potem moraš biti pripravljen na vse."

Alenka Brun,
foto: Tina Dokl

Na vrh najbolj pogumni

Žirovnica - Tudi dolgoletni obiskovalci najvišjega vrha Karavank ne pomnijo tako slabih vremenskih razmer v maju, kot so bile na letošnjem **39. spominskem pohodu na Stol** v izvedbi Športne zveze Jesenice. Že dež v dolini je marsikoga odvrgnil od vzpona. Tisti najbolj vztrajni so se le opogumili in se podali najprej proti Prešernovi koči in potem na vrh 2236 metrov visokega očaka Karavank. "Ponoči je zapadel nov sneg, kar je še bolj otežilo razmere. Pihal je tudi močan veter," je razmere ocenjeval načelnik postaje GRS Jesenice **Klemen Volontar**. "Zjutraj smo najprej celo razmišljali, da odsvetujemo dostop na vrh, saj je bilo skrajno nevarno. Potem se je dopoldan le toliko izboljšalo, da smo peščiči najbolj pogumni in tudi dobro opremljenih pohodnikov omogočili vzpon na vrh. Precej jih je ocenilo, da ne bodo kos vzponu in so se obrnili na spodnjih pobočjih, oziroma so prišli le do Valvasorjevega doma."

Klemen Volontar je letos od organizatorjev za 30-kratno udeležbo na pohodu prejel tudi posebno priznanje.

"Začel sem kot član mladinskega odseka pri jeseniškem društvu. Takrat je bil to še zimski pohod sredi februarja. Bilo je res nevarno, še posebej, ko je bilo nekajkrat tudi po več tisoč pohodnikov. Potem smo se pravilno odločili in pohod predstavili v maj. Letošnje zimske razmere ta čas le potrjujejo, da je Stol lahko nevaren skorajda v vseh letnih časih. Sedaj že več let skupaj z drugimi gorskimi reševalci na pohodu skrbim za varno pot. Moram reči, da se je zelo izboljšala oprema pohod-

Brane Jeršin in Klemen Volontar.

nikov. Na Stol se podajo res le tisti, ki so dobro opremljeni in tudi telesno dobro pripravljeni."

Priznanje za 30-kratno udeležbo na letošnjem pohodu sta prejela še **Lojze Blaznik** iz Zgornje Besnice in **Vinko Hafner** iz Škofje Loke. Vseh dosedanjih pohodov se je udeležil **Stane Skrabar** iz Ljubljane.

In ker se vsaka lepa pesem enkrat izpoje, so se organizatorji pohoda na Stol odločili, da izpeljejo le še 40. pohod v letu 2005.

Sekretar organizacijskega odbora **Brane Jeršin** to pojasnjuje. "Za pohod je v zadnjih letih manj zanimanja, posebej od takrat, ko ni več zimski. Ker imajo v občini Žirovnica vsako leto podoben pohod na Stol, bomo predlagali, da se jim priključimo oziroma da pohoda združimo."

Omeniti je še potrebno, da je ta spominski pohod eden najstarejših v Sloveniji. Na vseh dosedanjih je bilo že več kot 65 tisoč ljudi. **Janko Rabič**

Uničevalski vagon tovrnega vlaka

Iztirjeni vagon v četrtek poškodoval progo in trčil v lokomotivo. Škoda presega sto milijonov tolarjev.

Radovljica - Tovorni vlak Slovenskih železnic številka 53402 je v četrtek, 27. maja, ob 16.29 z železniške postaje v Podnartu peljal naprej proti Jesenicam. Lokomotiva, s katero je upravljala 42-letni strojevodja, je vlekla štirinajst vagonov.

Kot je kasneje ugotovila komisija urada kriminalistične policije iz Kranja, se je verjetno zaradi napake na zavornem sistemu trinajstega, predzadnjega vagona v Radovljici pod njim pokadilo in iztiril se je prvi podstavni voziček. Strojvodja iztir-

jenja ni čutil. Voziček je vozil desno ob tirih vse do prve kretnice na železniški postaji Lesce. Kretnico je nasilno prestavil na prvi tir, tako da je lokomotiva z večino vagonov peljala po matičnem tiru proti petemu tiru, medtem ko sta jo zadnji vagon

Iztirjeni vagon je povzročil najmanj stotomilijonsko škodo.

in drugi podstavni voziček predzadnjega vagona mahnila po prvem tiru.

Po približno tridesetih metrih razdvojen vožnje se je kompozicija pri enajstem vagonu strgala in zaradi tega začela avtomatsko zavirati. Del predzadnjega vagona pa je na prvem tiru trčil v lokomotivo tovrnega vlaka.

Škoda je velika, po nestrokovni oceni znaša okrog sto milijonov tolarjev, pri Sloven-

skih železnicah so prepričani, da bo to vsoto celo preseгла. Poškodovan je iztirjeni vagon, lokomotiva tovrnega vlaka, v katerega je trčil, poškodovana je bila tudi proga od Radovljice do Lesce. K sreči ranjen ni bil nihče, železniški promet med postajama Radovljica in Lesce pa je bila do petka popoldne, ko so delavci Slovenskih železnic popravili tire, zaprta za promet.

Helena Jelovčan, foto: Tina Dokl

Poškodovano progo so popravljali še v petek ob dveh popoldne, ko so jo spet odprli.

Sodišče je odločilo Mlinar odstavljen brez razloga

Franci Mlinar, oktobra 1998 odpoklicani predsednik uprave žirovske Alpine, dobil zadoščenje na sodišču.

Kranj - Franci Mlinar odpoklica z vodilnega mesta v Alpini, v kateri je bil zaposlen dve desetletji, najdlje kot direktor finančno računovodskega sektorja, ni prebolel. Toliko manj, ker je nadzorni svet kot razlog za odpoklic navedel, da "ni sposoben voditi poslova v smeri pozitivnega rezultata in ohranjanja kapitala". To je bil hud udarec njegovi poklicni karieri.

Franci Mlinar, danes direktor finančno-računovodskega sektorja in član uprave Kemofarmacije, je po odpoklicu iz Alpine na sodišču začel gospodarski spor. "Na prvi obravnavi je Alpina zavrnila poravnavo, na kateri sem ponudil, da se odpovem odpravnini, če Alpina preklicuje razloge" za moj odpoklic in če se tak sklep javno objavi. Zaradi groženj in žaljenja mojega dela v Alpini na sodišču sem kasneje spremenil zahtevek na izplačilo odpravnine v višini 24 plač, ki je bila dogovorjena v pogodbi o zaposlitvi. No, takšno odpravnino je sodišče zavrnilo, ker je v času mojega odpoklica odpravnino določal zakon o gospodarskih družbah, in to največ v višini šestih plač. Tudi

po izdani pisni sodbi vodilni v Alpini obveznosti ne nameravajo poravnati. Vse kaže, da se bo tožba nadaljevala s pritožbo, zamudne obresti pa bodo naraščale. Do kdaj, ne vem," pravi Franci Mlinar.

Sodnik iz gospodarskega oddelka okrožnega sodišča v Kranju Andrej Marinček je v sodbi zapisal, da je nadzorni svet Alpine Francija Mlinarja odpoklical z mesta predsednika uprave in generalnega direktorja Alpine brez utemeljenega razloga, za kar mu je Alpina dolžna plačati 4,6 milijona tolarjev odpravnine in zakonske zamudne obresti od februarja 1999 do plačila. Alpina mora poravnati tudi njegove stroške pravde. Sodba še ni pravomočna. H. J.

Premočna brca v trebuh

Pretepi med vrstniki, kakršen se je minuli teden zgodil v Škofji Loki, lahko kaj hitro povzročijo tudi resnejše posledice.

Škofja Loka - Pretepi med osnovnošolci so vsakdanjik. Preteпали so se pred petdesetimi leti, pretepaajo se danes. Fizično reševanje sporov in zamer med mladimi vrstniki se navadno končajo z opraskanim kolonom, manjšo buško na glavi, krvavečim nosom, včasih pa fantje domov privlekajo tudi z izbitim mlečnim zobom. Tako pač je, vse dokler se fantje ne navadijo spore reševati na bolj civiliziran način.

Običajno nedolžno ravnanje pa lahko kaj hitro povzroči tudi nevarne posledice, še posebej če se nad dečka spravi fizično močnejši, za povrhu še leto ali dve starejši fant. Nekaj podobnega se je minuli četrtek zgodilo v Škofji Loki, kjer je na poti iz šole obležal dvanajstletni varovanec tamkajšnjega vzgojnega zavoda. Mimoidoči ga je menda našel celo v nezavestnem stanju, zato so ga preventivno odpeljali na urgentni oddelk kliničnega centra. Kakor o neljubem dogodku pravi policijsko poročilo, je dvanajstletnika neki učenec iz iste šole tako močno brcnil s kolenom v trebuh, da mu je v trenutku vzelo sapo in je nemočno obležal.

Je šlo za nesramno objestnost (po naših podatkih osmošolca) nad mlajšim vrstnikom, smo povprašali na Policijski postaji Škofja Loka, ki je obravnavala dogodek. "Po nam znanih podatkih je šlo za navaden spor in zaradi njega potem še pretep med vrstnikoma, ki se je neljubo iztekel. Pretepeni deček naj bi prej izzival sovrstnika, ta naj bi ga zato brcnil v trebuh, vendar tako močno, da je vrstniku vzelo sapo. Kakor nam je poznano, ni šlo za objestnost," je odgovoril komandir loške policije Peter Jeraša. Imena vpletenih je policija odkrila.

Simon Šubic

Stotisoči v blagajni

Jesenice - Neznani vlomilec je s četrta na petek iz priročne kovinske blagajne enega od jeseniških podjetij zmaknil približno 400.000 tolarjev.

Minuli četrtek je bila na Primorskem preventivna akcija Vožnja skuterja - policijska izkušnja kot nasvet, na kateri se je lahko vsak novepečen mopedist pomeril z 38 vrstniki in ter s pomočjo policistov inštruktorjev pridobil nove izkušnje v prometu.

Z začetkom nove motoristične sezone so motoristi in mopedisti po dolgi in mrzli zimi ponovno pripeljal svoje konjičke na plan.

NESREČA

Po zadnjem kolesu moped

Kranj - Vožnja po zadnjem kolesu se je 21-letnemu Kranjčanu v soboto, 29. maja, popoldne maščevala. Ko je peljal mimo Petrolovega bencinskega servisa po Koroški cesti proti centru mesta, je namreč izgubil oblast nad krmilom, zapeljal je desno s ceste, padel na bok in trčil v osebni avto. Zlasti po nogi se je hudo ranil, zato so ga reševalci odpeljali na urgenco v Klinični center. Ko se bo pozdravil, ga čaka srečanje s sodnikom za prekrške.

H. J.

Skuterji niso le modni trend

Ker pa je vsako leto tudi veliko novepečenih voznikov dvokolesnikov, ki precenjujejo svoje vozne sposobnosti, ker je vožnja z motorjem ali mopedom skuterjem med zahtevnejšimi, kar kažejo tudi statistični podatki o številu udeležencev mopedistov ter motoristov v prometnih nesrečah. Zato so se policisti Policijske uprave Kranj odločili, da s svojimi izkušnjami in v sodelovanju s SPV Kranj ter s strokovnjaki posameznih področij pripravijo posebno preventivno obliko izpopolnjevanja voznikov

skuterjev - koles z motorjem. Tako je v četrtek vsak mladoletnik z dovoljenjem staršev lahko zapeljal po posebej pripravljene poligonu na skuterjih, ki jih je zagotovilo podjetje AC - Triglav Auto ter se v šoli varne vožnje od policistov inštruktorjev podučil o nekaterih vajah in pravih vožnjah ter o nevarnostih skuterja. Akcija je trajala od 12. do 17. ure in v tem času so se pomerile tri skupine voznikov, med njimi je bil s štirinajstimi leti najmlajši zmagovalec Alen Stroj, ki je pred kratkim opravil

vozniški izpit. Prireditve se je udeležilo 38 mopedistov, ki so preverili svoje spretnosti med stožci. Čeprav so organizatorji pričakovali večji obisk, je bil inšpektor za promet Boštjan Omerzel zadovoljen, saj se je vsak udeleženec naučil kaj novega, kar mu bo na cesti v prid.

Preventivna akcija Vožnja skuterja - policijska izkušnja kot nasvet bo jutri, 2. junija, med 10. in 16. uro tudi pri osnovni šoli A. T. Linhartu v Radovljici.

Jure Jelovčan, foto: Tina Dokl

Krivolovec ustrelil srno

Kovor - V bližini naselja Brdo je prejšnji teden neznan krivolovec ustrelil štiriletno srno. Lov na srnjad zdaj ni dovoljen, od koga bo lovska družina izterjala odškodnino in koga bodo policisti kazensko ovadili, pa še ni znano.

Kdo je odpeljal "fička"

Škofja Loka - V noči s sobote na nedeljo je nekdo odpeljal v neznan osebni avto Z 750, parkiran v Kopaljski ulici. Nekdaj priljubljeni "fičko" je bele barve, na registrskih tablicah pa piše KR 97-53E. Vreden naj bi bil okrog 200.000 tolarjev, glede na to, da gre že za skoraj muzejsko znamko, pa za lastnika verjetno precej več.

Kranj - Z osebnega avta citren AX, parkiranega v Ručigajevi ulici, pa je neznanec v noči s sobote na nedeljo ukradel registrski tablici MB 57-95T.

H. J.

Uspeh na državnem tekmovanju Kaj veš o prometu

Kranj - V soboto, 29. maja, je bilo v Luciji pri Portorožu državno tekmovanje kolesarjev Kaj veš o prometu. Iz Kranja sta se ga udeležila učenca osnovne šole Franceta Prešerna Duško Bogdanović in Enes Bešić, ki sta na občinskem tekmovanju teden pred državnim osvojila drugo in tretje mesto. Zmagovalec Zoran Dulić se namreč državnega tekmovanja ni mogel udeležiti, ker je na njem nastopil že pred dvema letoma.

Na državnem tekmovanju, ki je obsegalo pisanje testov iz cestno prometnih predpisov, cestno vožnjo po ulicah Lucije in spretnostno vožnjo na poligonu, je najmanj kazenskih točk zbral Duško Bogdanović in s tem osvojil naslov državnega prvaka, Enes Bešić pa je osvojil odlično drugo mesto.

H. J.

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 83. letu starosti sklenil svojo življenjsko pot dragi oče

JANEZ POKLUKAR

p.d. Kamnekov ata iz Zg. Gorij

Pogreb pokojnika bo v četrtek, 3. junija 2004, ob 17. uri na pokopališču v Zg. Gorjah. Žara bo v sredo od 9. ure dalje na tamkajšnjem pokopališču.

VSI NJEGOVI

CASINOS

zavrti srečo

NAGRADNA IGRA
29. 3. - 24. 6. 2004

V času od 29. marca do 24. junija 2004 vam nova nagradna igra prinaša bogate nagrade. Vsak četrtek ob 23. uri bomo na žrebanjih podelili denarne in praktične nagrade, na koncu pa vas čaka še glavna nagrada, in sicer novi avtomobil znamke **Volkswagen Golf 1,9 TDI Sportline**.

Nagrade četrtnih žrebanj:

- Jackpot: **1.000 €** (pribl. 237.000 SIT)
- Vočerja za dve osebi

Nagrade glavnega žrebanja, ki bo 24. 6. 2004 ob 23. uri:

- **Volkswagen Golf 1,9 TDI Sportline**
- Nagradni sklad v vrednosti **2.000 €** (pribl. 474.000 SIT)

HIT HOTEL CASINO KRANJSKA GORA

Vrliška 23, 4280 Kranjska Gora
Tel.: 04 587 82 50 / Fax: 04 588 13 22
marketing.kg@hit.si
Več informacij poiščite na www.hit.si

Vsak predmet ima svoje poreklo in zgodbo

Dr. Niko Sadnikar je ime, ki v Kamniku zelo veliko pomeni. Je potomec dr. Josipa Nikolaja Sadnikarja, navdušenega zbiratelja starin in umetnin ter ustanovitelja najstarejše in največje zasebne muzejske zbirke na Slovenskem, znane tudi kot Sadnikarjev muzej. Zbirko na Šutni 33 v Kamniku gospod Sadnikar, kljub častitljivi starosti z veseljem vsakomur pokaže še danes. V mladosti je končal študij medicine, med vojno delal kot brigadni zdravnik in kirurg, po vojni pa se je usmeril v rentgenologijo in bil tudi vodja oddelka za rentgenologijo v Ljubljani. Zaradi svojih vsestranskih aktivnosti in izjemnih zaslug z različnih področij, ki so trajnega pomena za Kamnik, je lani prejel tudi naziv častnega občana Kamnika.

Gospod Sadnikar, mnogim ste najbolj poznani prav po svoji izjemni muzejski zbirki, pa vendar še vedno premalo ljudi ve, da je vaš muzej lani praznoval 110-letnico svojega obstoja. Kako obiskan je v resnici vaš muzej?

"Lahko bi rekel, da je ta muzej bolj poznan ljudem iz drugih krajev kot pa samim Kamničanom. Na leto ga obišče od 7000 do 9000 obiskovalcev iz vseh koncev Slovenije, veliko pa je tudi tujcev. Obiska je za mojo visoko starost skoraj preveč, saj sem že utrujen, toda vsa vodstva še vedno opravi sam. Kar se

tiče obiska, se res ne morem pri- toževati, kljub temu da v našem muzeju nikoli nismo pobirali vstopnine."

Vaš oče je bil veterinar, prav tako vaš brat Demeter in tudi vi ste dokončali študij medicine. Kako se je vaš oče navdušil za starine in umetnine in kdaj je to ljubezen prenesel tudi na vas?

"Pravi pobudnik, da je moj oče začel zbirati starine, je bil moj stari oče, ki je imel v Ljubljani zlatarsko in pasarsko delavnico. Za svoje delo je pogosto kot plačilo dobil kelihe, stare tudi po 400 let. Moj oče je imel že od

Dr. Niko Sadnikar

otročstva velik smisel za slikarstvo in je to smer želel tudi študirati, veliko se je družil tudi z Ivano Kobilco in Ferdinom Veselom, vendar mu je mama ta študij preprečila. Dobil je štipendijo za študij veterine na Dunaju, ki ga je tudi končal, a je vzporedno študiral tudi slikarstvo. Na Dunaju je spoznal, koliko bogatih ljudi zbira stare predmete in sprva je nekomu celo prodal nekaj starih očetovih kelihov, nato pa se je iz ljubezni do starin in umetnin tudi sam odločil, da bo predmete začel zbirati. V Kamnik je prišel leta 1889 in svoje stanovanje je začel opremljati s starinami. Večino teh predmetov je kupil pri okoliških kmetih in po graščinah, saj je kot edini živinozdravnik v tem okolišču dobro zaslužil, prav tako pa je imel vpogled v marsikatero hišo. Prav tako so mu ljudje nekaj predmetov tudi poklonili. Zbirka starin nikoli ni bila zastavljena kot muzej, temveč kot stanovanje, ki je bilo s temi predmeti opremljeno, in v katerem smo tudi živeli. 5. avgusta leta 1893 pa je oče na pobudo nekaterih Kamničanov svojo zbirko odprl javnosti, da so si jo lahko ogledali tudi obiskovalci mesta. Leta 1952 je oče umrl, po njegovi smrti je skrb za zbirko najprej prevzel brat Demeter, od leta 1980, ko sem se z

upokojitvijo vrnil v Kamnik, pa jo vodim jaz, lastnika pa sva še vedno oba z bratom."

Zbirka vsebuje več kot tisoč predmetov. Bi med njimi lahko izpostavili nekaj tistih, ki so vam najljubši, imajo morda največjo vrednost?

"Zagotovo ima zelo veliko vrednost doprsni kip - avtoportret znanega kiparja Ivana Meštroviča, ki je pred leti s posebno razstavo gostoval v Zagrebu, Berlinu, Parizu in drugih mestih. V Kamnik ga je prišel iskat kustos iz Zagreba in leta 1984 so ga ocenili na 80.000 tedanjih nemških mark. Od pohištva bi izpostavil ovalno omarico z dvema nimfama in ptičem na vrhu, ki jo je moj oče po dolgem prigorvarjanju kupil od neke šivilje iz Štude pri Domžalah. Omarica ima zelo veliko vrednost, saj je stara blizu 200 let, izhaja namreč iz leta 1813, iz časa Napoleona Bonaparteja in Ilirskih provinc. Verjetno je edina te vrste na Balkanu in v Srednji Evropi. Le v Franciji se jih še da videti. Zbirko sestavlja tudi nekaj dragocenih slik Ivane Kobilce in Maksima Gasparija, ki mu je bil oče mecen in ga je nagovoril ter ga podpiral pri študiju slikarstva. Pravzaprav ima prav vsak predmet svoje zanimivo poreklo in svojo edinstveno zgodbo."

Leta 1964 je del zbirke odkupila občina in v vaši hiši je obiskovalcem na ogled le kakšna polovica vseh predmetov. Kje je preostanek zbirke danes?

"Ja, tega leta je občina za razmeroma malo denarja odkupila del zbirke, vseh predmetov je namreč okrog 1900, danes pa jih hranijo v depozitu kamniškega muzeja na Zapricah."

Kako sicer sodelujete z Muzejskim muzejem v Kamniku oziroma drugimi kulturnimi ustanovami?

"S kamniškim muzejem zelo dobro sodelujemo. Skoraj za vsako razstavo jim tudi sam posodim kakšen predmet iz svoje zbirke, vsi podatki o muzejskih predmetih so tudi skrbno evidentirani. Prav tako vsa leta sodelujem tudi z ljubljanskim Narodnim muzejem."

geč več aktivno sodelovati. Izkazalo se je, da z mojim odhodom in odhodom Svetožarja Frantarja ni bilo več ljudi, ki bi bili sposobni društvo voditi in zato je le-to leta 2000 prenehalo delovati. Danes je za Kamnik velika sramota, da nima turističnega društva! Včasih smo vsi člani delovali prostovoljno, danes pa želi vsakdo za svoj prispevek plačilo. Tako pa ne gre!"

Kljub svojim 89. letom ste še vedno reden obiskovalec raznih kulturnih prireditev, saj vas vedno praktično povsod. Kam sicer najraje zahajate?

"Zelo rad si ogledam kakšno slikarsko razstavo, zadnja leta pa z navdušenjem hodim v Budnarjevo domačijo v Palovče nad Kamnikom, kjer je Iva Kramar Šubelj, ki je vredna vsega občudovanja in ima zelo veliko etno-

Svoj čas ste bili tudi eden bolj dejavnih članov turističnega društva. Kako ocenjujete, da v Kamniku danes skrbijo za turistično ponudbo?

"Po vrnitvi v Kamnik leta 1980 sem se pridružil Turističnemu društvu in bil tudi njegov podpredsednik. Na mojo pobudo smo v teh letih med drugim postavili spominska obeležja osmim zaslužnim Kamničanom (Ivanu Vavpotiču, Mariji Veri, Fortunatu Bergantu, ...). Leta 1998 pa sem zaradi starosti iz društva odstopil, saj nisem mo-

loškega znanja, tako rekoč iz nič uredila zelo zanimivo muzejsko hišo. Redno se udeležujem tudi prireditev v kamniškem muzeju."

Dr. Niko Sadnikar je še danes aktiven član v kar osmih društvih in redno obiskuje prireditve po vsej Sloveniji. Tudi najin pogovor se je nekoliko predčasno končal, saj so ga čakale že druge obveznosti. S svojim znanjem in aktivnostmi nikakor ne kaže let in lahko bi bil vzor mnogim precej mlajšim.

Jasna Paladin

postavlja nove temelje sodobnega varstva

Vsako učinkovit sistemski insektoid, ki nudi odlično varstvo pred škodljivimi žuželkami kot so listne uši, jabolčna grčica, jabolčni zavijec, listni zavrtci, kolonizirski hrošč in različni škodljivci.

calypso

Razn: ugodne cene in nizkih odmerkov (0,1-0,3 l/ha)

sredstvo odlikuje tudi možnost uporabe v času cvetenja, saj ni strupeno za čebele.

Vaše novo orodje za integrirano pridelavo brez navzkrižne rezistence.

PINUS **Bayer CropScience**

3 sredstva za varstvo sadnih vrstov pridelav. Pri vsaki uporabi pridelava za varstvo.

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

586

Mihael Ambrožič, "veletržec z muhami"

Letos mine 150 let od smrti Mihaela Ambrožiča, po Antonu Janši morda največjega čebelarja med Gorenjci. Rodil se je 6. septembra 1846 na domačiji enakega imena v Mojstrani, kjer je tudi umrl, 5. julija 1904. "Njegov oče je imel mlin, žago in nekoliko polja. Poleg tega se je pečal s čebelami ter svojega sina Mihaela že v prvi mladosti navajal k čebelarstvu. Šele sedem let staremu je podaril roj, vsadil mu ga je v panj ter fanta polagoma vadil pri tem delu. Od tega panja je dobil Mihec drugo leto dva roja. Sledeča leta je dobival vedno več rojev in jih oskrboval po očetovem navodilu. V šolo je hodil v Mojstrani in Beljaku, po njej in po smrti matere se je ves posvetil čebelarjenju. "Kmalu je imel za en voz panjev, napolnjenih s čebelami. Ko je bila meseca avgusta zrela ajda, sta jih peljala z očetom na pašo v Šenčur pri Kra-

nju. Po končani paši sta v Malem Šmarnu nekaj panjev prodala, nekaj pa, dobro napolnjenih z medom, odpeljala domov. Ta prvi izkupiček je obudil v mladeniču še večje veselje za vzgojo čebel." Slikal je tudi končnice na panje, čebele je kupoval v Trenti in jih peš nosil čez Luknjo v Mojstrano.

"Zdaj je pa začel večjo kupčijo s čebelami. V začetku jih je prodajal po malem. Pozneje, ko mu je šlo blago povoljno izpod rok, je razširjeval kupčijo vedno bolj ter postal nekaj veletržec z 'muhami'. Ko je bila leta 1873 na Dunaju velika razstava vsakovrstnega blaga, je poslal na Dunaj nekaj navadnih kranjskih panjev in dvojno orodje, potrebno pri čebelah. To dvojno orodje, ki ga je sam izumil, je imelo na razstavi veliko ogledovalcev. Prvo orodje z imenom 'lovilec čebel' prepreči, da čebele ne uidejo peri rojenju. Lovilec je bil tako narejen, da se v njem ulove čebele, matica in troje vsak v poseben predelek. Drugo po njem iznajdeno orodje pa je poslušalna cev, ki naznanja, kako šumijo čebele v panju in kako pojejo matice. Vsi ogledovalci Ambrožičeve iznajdbe so pripoznali, da sta obe orodji vsakemu čebelarju potrebni. Isto leto je bila enaka razstava v Simeringu pri Dunaju. Na obeh razstavah je bil, njegovo ime pa je postalo znano po vsej Avstriji in pozneje tudi po drugih državah. Obe razstavi je sam obiskal, pri-

šel vesel domov in se še bolj oprijel čebelarstva. S časom se je seznanil bodisi osebno ali pismeno s slovečimi čebelarji ter dopisoval z njimi. Pristopil je k 'Slovenskemu čebelarstvu' ter postal ud enakih društev na Nemškem, Češkem in celo na Francoskem. Tudi Amerikanci so naročevali pri njem čebele. Sicer pa je pošiljal s čebelarstvom orodjem vred na vse mogoče razstave. Na vsaki je bil odlikovan. Vseh odlikovanj je dobil 147."

S čebelarjem so zasloveli tudi čebele. "Posledica tega je bila, da je prišla kranjska čebela v veliko veljavo. Obče so trdili, da je najpridnejša izmed vseh čebelnih plemen. Ko so pa začeli nemški čebelarji na raznih shodih poveljevali nemško čebelo kot najboljšo, je postajal Ambrožič slabe volje, ker je spoznal, da izhaja ta laž edino le iz zavisti. Posebno ga je žalostilo, ker so Nemci trdili, da izhaja vsi nauki o čebelarstvu edino le iz nemškega vira. To pa ni resnično. Ambrožič je na podlagi zgodovine vedno trdil in bil popolnoma prepričan, da je

1734 ANTON JANŠA 1773

Čebelar Anton Janša na poštni znamki.

začetek vseh nauk in opazovanj pri čebelah na Kranjskem doma. Nemški spisi o čebelarstvu so posneti edino le iz čebelarke knjige, ki jo je spisal naš rojak Anton Janša."

Čebelji posel se je širil. "Za svojo obširno trgovino je potreboval Ambrožič veliko čebel in več čebelnjakov. Na vrtu ob hiši v Mojstrani si je postavil lep in obsežen čebelnjak, razen tega je imel še štiri manjše. Za prezimovanje čebel je napravil še posebne prostore na sončnih rebrih ne predaleč od hiše, najrajše tam, kjer bilo dosti resja za zgodnjo pomladansko pašo. Čeprav je imel veliko zalogo

čebel, jih je bilo vendar še premalo. Dokupovati jih je moral pri drugih čebelarjih, da je mogel zadostiti vsem naročilom." Podpiral je reveže in narodna društva. "Zato mu je dal Bog srečo, da je prikupil več zemljišča in si pomnožil imovino." Zdravje pa mu ni služilo, dolgo ga je mučila želodčna bolezen, od katere je moral umreti, ko mu še ni bilo polnih 58 let.

Devetintrideset novih lovcev Dogovor ali protesti

Zveza lovskih družen Gorenjske je v petek podelila spričevala za uspešno opravljene izpite 39 novim lovcom.

Tupaliče - V 28 lovskih druženah, ki se povezujejo v Zvezo lovskih družen Gorenjske, je bilo doslej 1.584 lovcev, v petek se jim je pridružil še 39 novih. Članstvo kljub temu ne narašča, saj ob povprečni starosti članov, ki se giblje od 53 do 55 let, še vedno vsako leto več lovcev umre, kot pridobijo novih.

Letošnja generacija novih lovcev je ob koncu trimesečnega izobraževanja in po uspešno opravljenih zaključnih izpitih pripravila v petek v Penzionu Zaplata v Tupaličah slovesnost, na kateri jim je predsednica iz-

Stane Bergant

pitne komisije Sely De Brea Šubic podelila spričevala. (Le enemu ga bodo izročili kasneje, ker še ni dopolnil osemnajst let.) Kot je v pozdravnem nagovoru dejal Jože Sever, predsednik Zveze lovskih družen Gorenjske, se bodo letošnje generacije spominjali iz treh razlogov. Prvič zato, ker je začela z izobraževanjem še v času starega lovskega zakona in ga konča-

la, ko je že veljal novi zakon. Drugič: letošnja generacija je v zadnjem času najštevilnejša, lani je štela 31 članov, leto prej pa 24. Ob tem, ko se povprečna starost lovcev približuje starosti upokojevanja, je spodbudno, da med mladimi narašča zanimanje za lovstvo. In tretji razlog: na Gorenjskem še nikoli doslej zaključka izobraževanja niso praznovali v takšni sestavi - skupaj z mentorji, sodelujočimi pri izobraževanju, predstavniki gorenjske lovske organizacije, svojci, bohinjskimi lovskega rogi, ki so popestrili slovesnost ... Sely De Brea Šubic je ob tem ugotavljala, da nobena druga dejavnost ni pod takim nadzorom kot lovstvo, saj so lovci odgovorni živalskemu svetu, lovskega tovarišem in različnim ustanovam, pomembna pa je tudi morala. Le dobri ljudje so lahko dobri

Gorenjska lovska organizacija ima 39 novih članov.

lovci, je menil podpredsednik gorenjske zveze Anton Šubic, predsednik komisije za izobraževanje Nikolaj Lapuh pa je novim lovcom svetoval: slediti učiteljski naravi.

V letošnji generaciji novih lovcev je bilo po besedah Simona Pleška iz zveze lovskih družen 35 moških in štiri ženske. Njihova povprečna starost je bila 32 let, povprečna ocena na izpi-

tu 3,82. Med ženskami se je z najboljšo oceno izkazala Urška Tavčar, med moškimi pa Stane Bergant, ki se je v imenu razreda tudi zahvalil mentorjem, predavateljem, izpitni komisiji, lovskega druženam, njihovi zvezi in vsem drugim.

Cveto Zapltnik

Ljubljana - Predstavniki združenih zvez, kmetijsko gozdarske zbornice in mlekarne so se včeraj popoldne ponovno sestali z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milanom Pogačnikom, da bi se dogovorili o odkupni ceni mleka. Kot je znano, so mlekarne za 1. junij napovedale znižanje izhodiščne cene za pet tolarjev, na 51,45 tolarja za liter, rejci mleka pa temu nasprotujejo in napovedujejo različne ukrepe. Na četrtkovni seji razširjenega sveta Govedorejske zadruge, na kateri so izpostavili, da je cena v Sloveniji že zdaj za 15 odstotkov nižja od povprečne v Evropski uniji, so sklenili, da rejci večdnevne količine mleka ne bodo ponudili v odkup mlekarnam in da bodo hkrati po vsej Sloveniji organizirali protestne shode, če bodo mlekarne vztrajale pri znižanju odkupne cene. Nasprotno: zahtevajo celo, da mlekarne po evropskem vzoru preidejo pri plačevanju mleka z litrov na kilograme, že s tem pa

bi se odkupna cena povečala za dva tolarja. Za mandatno obdobje štirih let so imenovali pogajalsko skupino slovenskih govedorejcev v sestavi Janez Slevce, Aleš Kotnik, Andrej Podpečan, Stanko Glavač in dr. Teo Zor, skupini pa bodo strokovno pomagali tajniki rejskih zvez dr. Marjan Janžekovič, dr. Marija Klopčič, mag. Marko Čepin in Marjan Zupančič. Govedorejci tudi zahtevajo od pristojnih ustanov, da pripravijo kalkulacije o stroških prireje mleka in jih primerjajo z odkupno ceno.

Kaj so se dogovorili včeraj oz. ali so se sploh kaj, je težko napovedati. Minister, ki se je o problematiki mleka pogovarjal tudi s predsednikom vlade, je že pred včerajšnjim sestankom izjavil, da država nima več manevrskega prostora za pomoč mlekarjam pri izvozu presežkov mleka in da se bodo o rešitvi morali dogovoriti mlekarne in rejci oz. njihovi pogajalci.

C.Z.

Občina podpira kmetijstvo

Kranjska občina bo med kmete in druge upravičence razdelila 27 milijonov tolarjev.

Kranj - Kmetje iz kranjske občine bodo letos poleg plačil Evropske unije in slovenske države lahko uveljavljali tudi denarne podpore, za katere bo prispevala denar mestna občina iz svojega proračuna.

Občina je pred nedavnim objavila javni razpis, na podlagi katerega bo za ohranjanje in razvoj

kmetijstva v občini namenila skoraj 27 milijonov tolarjev. Nekaj več kot devet milijonov tolarjev bo namenila za sofinanciranje obdelovanja kmetijskih zemljišč v težjih razmerah (ročna košnja, težji dostop, nagib terena), 6,5 milijona tolarjev za osenčevanje živine, 2,5 milijona tolarjev za letos začete izboljšave kmetijskih zemljišč (manjše agro- in hidromelioracije ter apnenje tal) in 2,1 milijona za delovanje kmetijskih strokovnih društev. Poleg tega bo sofinancirala še analize mleka na vsebnost somatskih celic, izobraževanje, kon-

trolo na ekoloških kmetijah, analize krme in zemlje, prevoz mleka s hribovskega in višinskega gorskega območja, pomagala pa bo tudi kmetom ob naravnih nesrečah (požar, poplava, neurje, zemeljski plaz, večji napad škodljivcev). Na nižinskem območju bo za osenčevanje živine prispevala 1.200 tolarjev, na hribovskem in gorsko višinskem pa 3.000 tolarjev. Analize mleka na število somatskih celic, analize zemlje in krme ter ekološko kontrolo bo sofinancirala 50-odstotno, za prevoz mleka s hribovskih in gorsko višinskih kmetij bo prispevala tri tolarje na liter, za ročno košnjo na območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje do 35.000 tolarjev na hektar, manjše agromelioracije na nižinskem območju do 120.000 tolarjev na hektar, na hribovskem do 180.000 in na gorsko višinskem območju do 220.000 tolarjev - in tako dalje. Za nekatere subvencije je rok za vlaganje zahtevkov že potekel, za osenčevanje živine, za kmetovanje v težjih pogojih, delovanje kmetijskih društev in za izboljšave kmetijskih zemljišč pa je rok 4. junij.

Cveto Zapltnik

Z GLASOM DO BOLJŠE ZELENJAVE

Spet posadimo zelje, solato in kolerabico

Zelje je zelo občutljivo na škodljivce, zato je priporočljivo, da kolobarjenje pri njem traja kar šest let. To pomeni, da ga vsako leto sejemo na drugo gredo, po šestih letih pa spet na isto, kjer smo ga začeli gojiti. Pri zelju morata med prekopavanjem (lopatanjem) in sajenjem miniti vsaj dva meseca, tudi gnojiti ne smemo tik pred sajenjem. Kljub temu da smo zelje posadili na gredo, kjer ga nismo gojili že več let, pa nam zelja, ki

Kolerabice se bodo kmalu začele debeliti.

smo ga posejali konec marca, ni uspelo vzgojiti. Sadike smo imeli pokrite in so zrastle do približno 20 centimetrov višine. Potem pa, ko smo sadike zelja sredi maja presadili na stalno mesto, niso več rasle. Še huje, škodljivci so "obglodali" del zeljnatega stebela, ki raste pod zemljo. Steblo je tako bilo "suho", vsa rastlina pa je postala svetlo vijolične barve. Zelje je zato nehalo rasti. Tako smo ga morali populiti in nasaditi novega. Da pa ga ne bi še enkrat uničili škodljivci, smo ga pred njimi zaščitili.

Zelje zaščitimo pred škodljivci

To smo naredili tako, da smo sadike dva dni po sajenju močno zalili z insekticidom. Mi smo uporabili Diazinon 20 in sicer smo 20 gramov tega pripravka zmešali z 10 litri vode. S tako tekočino smo vse sadike močno zalili. Upamo, da bomo imeli zdaj z zeljem več sreče. Pozne sorte zelje lahko sicer sejemo tja do konca maja oziroma na vrt posadimo kar njegove sadike, ki jih je mogoče kupiti. Med bolj znanimi vrstami poznega zelja

Glavnata solata lepo raste.

so: zelje ljubljansko, zelje varaždinsko in rdeče zelje holandsko pozno. Pri ljubljanskem v povprečju od časa sejanja do pridelke preteče 105 dni, pri varaždinskem od 105 do 115 dni, pri holandskem od 120 do 125 dni.

Sadike zelja posadimo v vrste. Med vrstami naj bo približno 40 centimetrov razdalje, med posameznimi rastlinami pa približno 30 centimetrov. Razdalje so odvisne od sort oziroma od njihove bujnosti.

Ponovno sejemo kolerabico in solato

Kolerabica nam lepo raste in se bo kmalu začela debeliti. Če želimo imeti svežo skozi vse leto, je moramo večkrat sejati in potem presajati. To velja tudi za solato. Pri solati moramo paziti, da izberemo sorte, ki prenesejo vročino, da nam poleti ne bo solata naredila cveta in semen ter zato ne bo več uporabna. Med poletnimi sortami solate je med bolj znanimi in odpornimi proti vročini leda.

Monika in Mateja Bertonec

1000-letnica Bleda je odlična priložnost za pregled preteklega obdobja in pogled v prihodnost tega turistično pomembnega kraja za Slovenijo.

Zato smo se na poslovnem dnevniku Finance odločili organizirati Bledski forum, ki bo 8. junija na Bledu v hotelu Golf.

Sava
Organizator: Finance

Bled vstopa v novo tisočletje - novi izzivi in priložnosti

Na njem bomo razpravljali o:

- razvojnih perspektivah Bleda
- prostorski ureditvi
- urbanizmu in
- turističnem razvoju

Ker je število gostov omejeno, vas prosimo, da svojo udeležbo na Bledskem forumu prijavite čim prej, najpozneje pa do ponedeljka, 7. maja 2004, prek interneta na strani www.finance-on.net/bleed, po telefonu 01/30 91 476 ali e-pošti majca.slopnik@finance-on.net

forum
blejski

Izvedeli boste, kaj o tematiki menijo strokovnjaki in odgovorni za to področje, se posebej pa spodbujamo tudi vaše aktivno sodelovanje. Izredno dobrodošli so torej vaše pripombe, ideje in predlogi.

Pridružite se nam in pomagajte sooblikovati prihodnost Bleda.

Vse dodatne informacije dobite na www.finance-on.net/bleed

JARC
CEMENTNI IZDELKI

MEDVODE
Tel.: 01 361-79 36
<http://www.jarc.si>

- palisade
- škarpniki
- plošče
- cevi
- robniki, ...

Betonski TLAJKOVCI

Test: Ford Mondeo 1.8 SCi in Ford Mondeo karavan 2.0 TDCi

Svetovljanska usmerjenost

Mondeo je ena od tistih zvezd, ki pri Fordu skrbi za ugled znamke in dobre prodajne številke. Da bi tako ostalo čim dlje, je bil avtomobil konec lanskega leta deležen kozmetične in tehnične osvežitve.

Mondeo je tipičen predstavnik srednjega razreda, pri čemer pri Fordu skrbijo za zadovoljitev različnih želja in potreb uporabnikov. Zato so že iz prejšnje generacije na voljo tri karoserijske izvedbe, pestra pa je tudi motorna paleta, ki med drugim vključuje sodobne turbodizelske in povsem nov bencinski motor s tehnologijo vbrizgavanja po skupnem vodu.

Limuzinska eleganca in kombijevska modnost. Limuzinski

mondeo se skuša dokazovati predvsem z elegantno podobo in zdi se, da je namenjen predvsem tistim, ki avtomobil uporabljajo pretežno v poslovne namene. Limuzinski zadek je oblikovno med privlačnejšimi, za kar imajo ob ostro prirezanih pločevinastih delih največ zasluge velike, v trikotnik oblikovane luči. Kombijevski mondeo z moderno prirezanim zadkom napeljuje na družinsko uporabo. Previs preko zadnjih koles je na prvi pogled videti skoraj

okoren, vendar pločevinasto praznino učinkovito razbijajo v strešne stebričke vdolane pokončne luči, veliko steklo na prtljažnih vratih in serijska vzdolžna strešna nosilca prtljažnika.

Prostornost za potnike in prtljago. Mondeoova notranjost je ne glede na karoserijsko različico dobro izkoriščena. Prednja sedeža sta temeljito nastavljiva in tudi višje raslim voznikom vzdolžni odmik nazaj zadošča, tudi potnikom na zadnji klopi se godi bolje kot v večini avtomobilov te velike kategorije. Pri limuzini, kjer je prtljažnik pokrit s pokrovom, so možnosti prevoza večje količine prtljage sicer nekoliko manjše kot v kombiju, a še vedno gre vanj za okroglih 500 litrov. Kombi je seveda še razkošnejši, saj se prostor dodatno poveča še s podiranjem zadnje klopi, med dobre lastnosti pa gre uvrstiti prtljažna vrata, ki se zajedajo v odbijač, zaradi česar je višina nakladalnega prostora bližje tlom.

Tudi z zasnovo voznikovega delovnega prostora mondeo dokazuje, da je zrel avtomobil. Ergonomija sedenja, pregledna armaturna plošča in dostopnost ročic in stikal za upravljanje ga uvrščajo med boljše v tem razredu, nekoliko so ga snovalci ob prenovi polomili le z razporeditvijo analogne ovalne ure, stikal za nastavitve klimatske naprave in radijskim sprejemnikom, slednji je namreč nameščen prenizko in moti ga prestavna ročica. Z bolj-

šo plastiko in elementi z videzom lesa in aluminija se hoče mondeo približati prestižu.

Kultura delovanja. Izbira ustreznega motorja v avtomobilu, kakršen je mondeo, je vedno vprašanje. Kaj je boljše, dizelski ali bencinski štirivaljnik? Kakšne prednosti (in slabosti) prinašata eden in drugi? Fordov novi 1,8-litrski bencinski stroj se ponaša s sodobno tehnologijo visokotlačnega vbrizgavanja, kar se mu pozna predvsem pri mirnosti teka, nekoliko manj pa pri iskričnosti. Režim njegovega delovanja je namreč prilagojen predvsem daljšim relacijam, brez pogostega pretikanja, kajti pri manj tekoči vožnji se zdi, da motorju manjka energije in da so razmerja šeststopenjskega ročnega menjalnika nekoliko predolga. V tem pogledu je 2,0-litrski turbodizel precej drugačen, njegova živahnost je občutna že pri nizkih vrtljajih in kljub samodejnemu menjalniku, ki omogoča tudi ročno pretikanje (pri preizkus-

nem avtomobilu), se pri naglem pospeševanju kolesa lahko zavrtijo v prazno. Obema motorjema je skupna ekonomičnost, pri čemer je seveda spet v prednosti turbodizel.

Dobra vzgoja. Mondeo ima zanesljivo podvozje z dobro uglasitvijo mehke blaženja za zagotovitev udobja in čvrstosti vzmetenja za vzorno lego na cesti. Ne glede na karoserijsko in motorno izbiro velja, da gre za dodelan in zrel avtomobil srednjega razreda, ki se kar nekoliko po krivici preveč skriva v senci nekaterih tekmecev.

Matjaž Gregorič

TEHNIČNI PODATKI

Mere: d. 4.730 (4.805), š. 1.810, v. 1.460 (1.510) m, medosje 2.686 m
Prostornina prtljažnika: 500 (540/1700) l
Teža (prazno v./dovoljena): 1300/1935 (1480/2235) kg
Vrsta motorja: štirivaljni, bencinski, 16V/štirivaljni, turbodizelski
Gibna prostornina: 1798 (1998) ccm
Največja moč pri v/min: 96/130 KM pri 6000 (96/130 pri 3800)
Največji navor pri v/min: 175 pri 4250 (330 pri 1800)
Najvišja hitrost: 207 (197) km/h
Pospešek 0-100 km/h: 10,5 (11,6) s
Poraba goriva po EU norm.: 11,2/5,6/7,8 (10,2/5,9/7,5) l/100 km
Maloprodajna cena: 5.478.400 (6.021.103) SIT
Zastopnik: Summit Motors, Ljubljana

Odraščanje s štirimi vrati

Novi forfour postavlja avtomobilsko znamko smart v povsem nove okvire.

Družina majhnih mestnih avtomobilov, ki jih veliki DaimlerChrysler izdeluje pod znamko smart, se je te dni tudi na slovenskih cestah povečala za novega člana. Gre za že lansko jesen pokazani štirivratni avtomobil forfour, ki se povsem odmika od tistega, kar je bil na primer prvotni, komaj poltretji meter dolg dvosedežnik, po novem imenovan fortwo, in še bolj od ekstravagančnega roadsterja.

Novinčeva mehanična osnova je v pretežni meri enaka kot pri novem Mitsubishijevem coltu, toda vse podobnosti so očem skrite. Osrednji del tvori tako imenovana tridion varnostna celica, ki je okvir, na katerega so pritrjeni karoserijski deli. Oblikovalci so se tudi tokrat poigrali z barvami in zato je okvir v drugačnem odtenku kot karoserija, na voljo je kar 30 različnih kombinacij, medtem ko se zunanja živahnost 3,75 metra dolgega avtomobila nadaljuje tudi v notranjosti, kjer si je prav tako mogoče izbrati pisane barve za zgornji del armaturne plošče in sedežnih prevlek. Ob nagajivih ločenih okroglih merilnikih se zdi radijski in telekomunikacijski sistem

na sredinski konzoli kar prerese, a je takšen zato, da poudari forfourovo eleganco. Prostornost je vsaj na sprednjih sedežih upoštevaje zunanje mere skoraj navdušujoča, preglednost naprej zaradi velikega vetrobranskega stekla neproblematična in splošno počutje dobro. Prtljažnik je z 268 litri dokaj skromen, vendar s podiranjem zadnje klopi izdatno povečljiv, nerazumljivo se zdi, da ni nobene police ali roloja, ki bi skril vsebino pred radovednimi očmi nepripravirov. Slovenski kupci lahko izbirajo med dvema nivojema opreme, ki se imenujeta pulse in passion. Prvi med drugim vsebuje električni volan-

ski ojačevalnik, protiblokirni zavorni sistem, elektroniko za zagotavljanje stabilnosti, daljinsko osrednjo ključavnico in tako naprej. Z doplačilom za boljše opremo je v avtomobilu tudi klimatska naprava, višinsko nastavljiv voznikov sedež, panoramska streha z zaščito proti soncu in še nekaj drugih dodatkov; ne glede na to, potnike v vseh forfourih varujejo štiri varnostne zračne vreče, kar je v avtomobilih te velikosti še vedno bolj izjema kot pravilo.

Za zdaj so v forfouru motorni paleti trije bencinski stroji. Osnovni je 1,1-litrski trivaljnik s 75 konjskimi močmi, sledi 1,3-litrski štirivaljnik, ki razvije 95 konjskih moči, najmočnejši pa je njegov 1,5-litrski sorodnik s 109 konjskimi močmi. Predviden je tudi prihod dveh turbodizelskih 1,5-litrskih trivaljnikov z zmogljivostjo 68 ali 95 konjskih moči, ki naj bi se zgodil zgodaj jeseni.

Pri zastopniku AC-Intercar so prodajni načrt za avtomobil, ki stane najmanj nekaj tisočakov nad tri milijone (lahko pa z nalaganjem dodatne opreme občutno več) nastavili na številko 95. Matjaž Gregorič

Prenova za ohranitev mladosti

Ob drugem rojstnem dnevu prva osvežitev za Nissan x-trail.

Čeprav je Nissanov najmanjši in najbolj šminkerski terenec star šele dve leti, je že padla odločitev za prvo osvežitev z drobnimi, a kar številnimi spremembami. Doslej je bil v evropskem merilu x-trail drugi najuspešnejši predstavnik svojega razreda, poleg tega pa je pridobil tudi nekaj nagrad, zato naglica nekoliko preseneča. Zunanost se ni veliko spremenila, nekoliko drugačni so le prednji in zadnji odbijači, prednja maska in 16-palčna platišča. Pri bogatejši različici so v strešne nosilce vgrajeni dodatni žarometi, namenjeni vožnji po brezpotjih, ki svetijo takrat, ko so prižgane bleščeče luči. Dodano je tudi veliko in uporabno električno pomično strešno okno, medtem ko so se spremembe dotaknile tudi sredinsko postavljene armaturne plošče. Razlik, opaznih na prvi pogled, sicer skoraj ni, toda spisek vseh detaj-

lov, ki so bili tako ali drugače spremenjeni z namenom, da bi bolje služili uporabnikom, je kar dolg, med njimi je tudi samodejna klimatska naprava, ki je brez izjeme v vseh x-trailih. Ena pomembnejših novosti je pod motornim pokrovom, kjer se poleg 2,0- in 2,5-litrškega bencinskega

zdaj vrti še novi 2,2-litrski dCi turbodizelski motor s 136 konjskimi močmi z občutno izboljšanim navorom. Cenovno se x-trail, ki na slovenskem trgu doslej ni bil tako uspešen kot njegovi najbližji tekmeči, razteza od 6,01 do 8,41 milijona tolarjev.

Matjaž Gregorič

Rabljena vozila

Delovni čas: med tednom: od 7. do 19. ure
sobota: od 8. do 13. ure, e-mail: igor.pogacnik@e-l.si

RENAULT

www.alpeltone-remont.si

Za vozila s garancijo vam jamčimo:

- BREZPLAČEN PREIZKUS
- 82 TOČK KONTROLE NA VOZILU
- TEHNIČNO KONTROLNO VOZILO PO 2000 PREVOŽENIH KILOMETRIH
- POMOČ NA CESTI VLEKO ALI POPRAVILU
- DO 12 MESEČNO TEHNIČNO GARANCIJO

LEGENDA:
- U: VOZILLO Z GARANCIJO
- K: KLIMA
- SV: SREDNI VOLAN
- CZ: CENTRALNO ZAKLEPANJE
- R: RADIO
- IS: ELEKTR. DVIGI STROKEL
- NR: AIRBAG

Vse za vaš avto na enem mestu:

- Prodaja vozil Renault
- Zavarovanje in registracija vozil
- Vzdrževanje vozil
- Odkup in prodaja rabljenih vozil
- Najem vozil
- Tehnični pregledi osebnih, tovornih in priklopih vozil
- Popravila vozil

REMONT

D.D. KRANJ

SERVISNO PRODAJNO CENTER KRANJ, LJUBLJANSKA 22

Rabljena vozila: 04/20 15 240, Centrala: 04/20 15 215

GORENJSKI GLAS, d.o.o. Zvezna 1, KRAJ

izberi.si

Vseslovenski portal malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprehodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi!

Brskanje po malih oglasih še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO NOVOSTNIK

NOVICE VESTNIK

GORENJSKI GLAS

primorske novice **Slovenski TEDNIK**

Čas cvetja in mladosti

Fotografije in besedilo: France Stele

Kaj je mladost? Sanje. Kaj je ljubezen? Vsečina sanj.
Kierkegaard

Mladost je nekaj, kar imajo samo mladi, cenijo
pa jo samo stari.
Nykle

Mladost pokaže človeka, kot jutro napove dan.
Milton

V mladosti imaš ogromno prostranstvo časa,
ker se tedaj ogromno čudiš. Čimbolj pa ti je svet
znan in poznan, tem bolj se izpraznjuje,
čas pa je čedalje bolj navzoč.
Zajc

Mesec maj je bil verjetno poimenovan po Maji, ki v
rimski mitologiji poseblja pomladno prebujenje
in so ga praznovali prav v maju.

Vse v naravi bujno zacveti, tudi v človeku, saj je
njen del. Maj je praznik matere Zemlje in njene
dobrote do človeških otrok ... V prejšnji državi je
bil dan mladosti, 25. maj, slovesen praznik ...
V krščanstvu je maj posvečen božji materi Mariji,
ki jo v ta namen slavijo številne lepe pesmi (Spet
kliče nas venčani maj ...), njej v čast se dnevno
berejo šmarnice.

Seveda pa mine tudi zemeljski maj, zato je pomem-

Goethe

Mladina mora ne le osvojiti vse, kar je ustvarila stara kultura, ampak jo mora razviti do višje stopnje, ki ljudem stare civilizacije ni bila dosegljiva.

Stanislavski

Mladost pride v življenju, žal, mnogo prezgodaj; morala bi priti takrat, ko bi bili zanjo dovolj zreli.

Schnitzler

Mnogi ljudje niso nikoli mladi, a le nekaj jih je, ki nikoli ne ostarijo.

Washington

Mladost je čas, ko proučujemo modrost, starost pa čas, ko jo spreminjamo v prakso.

Rousseau

Ne postarate se, ker ste preživeli določeno število let; postarate se, ker ste se odrekli svojemu idealu. Leta zgubajo kožo, odpoved idealu pa naguba dušo.

Macartur

Dolgo traja, da postaneš mlad.

Picasso

ZADETEK.com

Vsako sredo na Radiu Kranj ob 19.30

Vsak torek v Gorenjskem Glasu

Vsak mesec priloga Organon-ov ZADETEK

GORENJSKI GLAS

Ne prezrite...

Izlet v Firence

Klub študentov Kranj organizira ta konec tedna dvodnevni izlet v Firence, mesto, ki je znano kot biser renesanse. Cena izleta za člane KŠK znaša 19.900 SIT, za ostale pa 23.000 SIT. Prijavite se lahko na info točki KŠK ali brezplačni telefonski številki 080 1700. Lepo vabljeni!

Skok s tandemom

Ste si že kdaj zaželeli skočiti iz letala? Če ste si že in si to še želite, organizira Klub študentov Kranj dogodek kot nalašč za vas. V nedeljo, 6. junija, boste lahko namreč izkusili skok iz letala s padalom v tandem. Cena za člane KŠK znaša 20.000 SIT, za ostale pa 30.000 SIT. Prijave zbirajo na info točki KŠK na Glavnem trgu v Kranju. Lepo vabljeni!

Organizator

S 1. junijem se zaključuje pedagoški proces za redne študente in začnejo letno izpitno obdobje, za mnoge študente najnapornejše obdobje leta. Letošnje leto je bilo v izobraževalnem smislu podobno kot pretekla leta, pravi prof. dr. Jože Jesenko, prodekan na Fakulteti za Organizacijske vede v Kranju. Dr. Jesenka smo povprašali o Bolonjski deklaraciji ter prenovi izobraževalnih sistemov. Tako se nam je zaupal:

"Na FOV se že nekaj časa ukvarjamo s prenovi študijskih programov. Proces prenove smo postavili na povsem drugačna izhodišča kot v preteklosti. Sedaj gradimo bazo znanj, ki jih bomo na prvi in drugi stopnji študija nudili študentom. V ta proces pa se bodo vključili tudi delodajalci, ki bodo lahko vplivali na sestavo baze znanj. Tako naj bi študijske programe kar najbolje prilagodili potrebam delodajalcev. Iz tako dobljene baze znanj bomo sestavili predmete, jih ovrednotili s kreditnimi točkami (ECTS), predmete pa bomo nato povezovali v module po dva do tri predmete. Študent bo s kombinacijo modulov izbral svoj študijski program ali smer, seveda ob predpisanih omejitvah. V proces prenove študijskih programov smo vključili ves pedagoški kader. Pomemben element prenove je tudi informatizacija izobraževalnega procesa, tako imenovano e-učenje.

Prenova študijskih programov bo prinesla predvsem večjo uporabnost znanj in omogočila mobilnost študentov in učiteljev fakultete znotraj evropskega izobraževalnega prostora. Prav zato bomo še kako v prihodnosti potrebovali nov študentski dom in dom podiplomskih študentov, ki ga začnemo graditi letošnje jesen. Pomembna novost novih programov, kot sem že omenil, je njihova modularna zgradba, ki bo študentom omogočala sestavo programa po njihovih željah in potrebah. Programi in sploh učni proces pa bo izpostavljen notranjemu in zunanemu nadzoru predvsem v smislu kakovosti."

Ker je uvedba šolnin trenutno precej pereča tema, smo dr. Jesenka vprašali, kako na to gledajo na Fakulteti za organizacijske vede. "Mislim, da bi država za redne študente morala zagotoviti, da je študij brezplačen. Po drugi strani pa bi se tega morali študenti tudi zavedati in v prvi vrsti študirati, ne pa, kot se pogosto dogaja, da je prvo delo preko študentskega servisa in šele potem predavanja. Z novimi programi bomo skušali doseči tudi to, da bodo študenti do zaključka študija odnesli čim več znanja. Plačilo šolnine bi morda študente bolj motiviralo ali jih sililo k študiju, kar bi bila morda pozitivna stran šolnin, čeprav osebno mislim, da bi morali za dosego teh ciljev ubrati druga pota in ne šolnine."

Zgodilo se je...

Dve novi knjigi

Študentska založba Litera je v sredo, 26. maja, v Jazz Klubu Satchmo v Mariboru predstavila dve knjižni novosti. Romaneskn prvenec Janje Rakuš, Električna zadrga označuje kot prvi raverski roman. Prevod kratkega avtobiografskega romana Oboževalec trenutka avtorja Jasmina Imanovića pa poda izrez nekega družbenega polja z vsem, kar mu pripada. S kulturo, sistemom vrednot, ideologij in znakov, ki so prepletali življenje v 60. in 70. letih.

Študentsko dober žur

V Kranju je bil 29. maja na športnem parku Zarica študentski piknik, ki je letos praznoval že 10. rojstni dan. Študentje so lahko prišli na svoj račun, dišalo je po žaru, svoje moči so pomerili v Igrah mladosti, poslušali dance glasbo na House odru ter spremljali dogajanje na glavnem odru.

Dogajanje je zaživel nekaj po 16.00 uri, ko so se začele Igre mladosti za vse prijavljene skupine. Moči so pomerile skupine Aiesec, Društvo študentskega doma Kranj, skupina Chio Chips, skupina Gradbinec GIP, Klub študentov Kranj ter Organon & Gorenjski glas. Vse sodelujoče skupine so za nagrado dobile enodnevni izlet v Goriška Brda ter enomesečno naročnino na Gorenjski glas. Seveda pa so bile nagrade podeljene tudi po posameznih igrah, kjer so posamezni zmagovalci dobili nagrado picerije Tonač, žetone za vrtljak, ... V vseh igrah se je izredno dobro izkazala skupina Chio Chips, ki je imela na koncu največji seštevek točk, s čimer si je poleg darilnih paketov Chio Chipsa prislužila tudi glavno nagrado. Picerija Gorenjc jih bo pogostila s picami in pijačo. Prejeli pa so tudi vrednostne bone za Prošport ter rolko. Drugo uvrščeni so bili predstavniki Društva študentskega doma Kranj, ki so dobili darilne pakete Chio Chipsa, na tretje mesto pa se je povzpela skupina Kluba študentov Kranj, ki je

ko so bendi nestrno čakali rezultate strokovne žirije, je nape-to vzdusje razbijala predskupina Bulwyf. Animator je medtem podelil med občinstvo veliko nagrad. Končno je nastopil vrhunec večera za vse skupine,

Da pa so tudi kranjske skupine zelo dobre, je na odru dokazala skupina Moonart, sicer lanski zmagovalci predizbora. Preden je na oder stopila zvezda večera, je nastopila tudi skupina Zeus. Nebo nad Zarico je

gače. Na študentskih žurih se je poslušal samo strogi rock. Jimi Hendriks in podobni. Ta glasba je bila upor proti takratnim normam. Bila je drugačna. Danes pa na študentskih žurih poslušajo Jasmina Stavrosa in Kreslin je prepričan, da to sploh ni primerljivo s takratnimi časi.

Se pozdrav bralcem Gorenjskega glasa v prekmurščini:

"Dragi bralci, škoda, da vas ne bi bilo tu! Drugovč, ka se vidi-mo, bo malo bole toplo - v Kranj pridem dvajstipetuga junija na grad Kiselstein."

Polona Ramšak

Foto: Bojan Okorn

ki so sodelovale na RockMladim, saj je žirija razglasila zmagovalni band. Glavno nagrado je prejela skupina Clone Age, ki bo v profesionalnem studiu brezplačno posnela svoj novi album. Nastopili bodo tudi v finalnem izboru za nastop na festivalu Rock Otočec.

ob 23.00 uri razsvetlil veličasten ognjemet, ki je napovedal nastop zvezde večera, Vlada Kreslina, ki je malo za tem stopil na oder. S skupino Goldeneye in Malimi bogovi ter Kreslinom se je zabava nadaljevala do zgodnjih jutranjih ur. Vsem tistim, ki so želeli žurati do sončnega vzhoda, pa je bil namenjen After party v Klubu Que Pasa.

Ob koncu koncerta nam je nekaj misli o prireditvi namenil Vlado Kreslin:

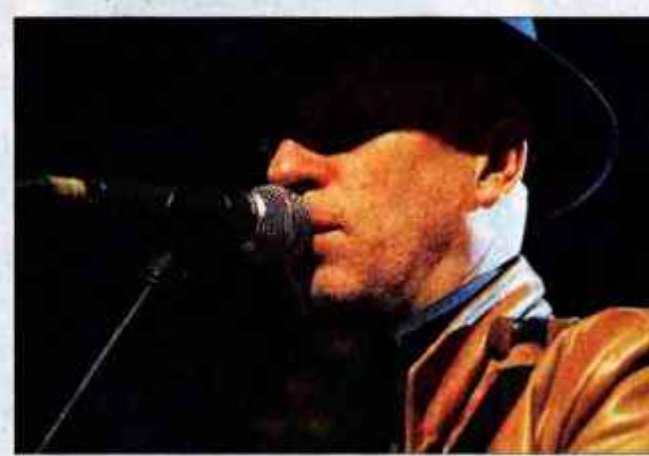
"Zame piknika žal ni bilo. Sem namreč delal na odru in se posvetil koncertu. Za tiste, ki pa so bili pod odrom, pa verjamem, da je bilo vzdusje fantastično."

Vlado Kreslin nam je zaupal tudi, kako se on spominja študentskih piknikov iz svojih mladostniških letih. Študentski pikniki, kakršen je bil ta, takrat niso obstajali. Takrat je bilo vse dru-

dobila nagrado Prošporta. Vsi tekmovalci so bili nad igrami zelo navdušeni, saj so se odlično zabavali.

Na glavnem odru je med zaključkom Iger mladosti že potekal finalni izbor za Rock Mladim. Najprej so nastopili člani skupine Escape, za njimi je sledil nastop skupine Sheeva, preko internetnega glasovanja se je v finale uvrstila tudi skupina Stone Orange, saj je izmed vseh skupin zbrala največ glasov. Kot zadnji band je pod budnim očesom žirije nastopil Clone Age iz Čakovca. Medtem

Tekoči izzivi ...

Beno Fekonja

Kljub hladnemu vremenu so študentje znova dokazali, da ga znajo žurat. Obilo smeha in norčavosti se je začelo že z "Igrami mladosti". Izbor za najbolj obetavno skupino "Rock mladim" je poskrbel za kakovostno glasbo in lahko vam zagotovim, da se za prihodnost mladih obetavnih glasbenih skupin ni bati. Piko na i je zapisal Vlado Kreslin s svojimi bogovi. To je bil tudi vrhunec večera, kjer smo vsi v en glas peli: "Od višine se zvrti ..."

Manj usklajeni smo bili na zadnji seji mestnega sveta v Kranju. Mestne svetnike bi lahko razdelili na dva pola. Prvi so politični zaslužkarji, ki izkoriščajo razmere v občinski upravi in sedaj streljajo na občino z vsem možnim. Tako smo lahko največkrat na zadnji seji slišali: "... in menimo, da je zato kriv župan!" Drugi pol so svetniki, ki jim je politika hobi in jih predvsem zanima, kdaj bo v kranjska jadra spet zapihal močan razvojni veter. Ta drugi prve obtožujejo revanšizma in zamer iz preteklosti, ki se ne bi smele reševati na plečih volivcev. Tako se nam v dobrem tednu znova obeta burna seja. Tempo sejanja se je dvignil na višji nivo. Še bližnjega sosedu že dolgo ni premamil spanec. To pa je nekaj. Pa adijo, Gorenjska.

Beno Fekonja

KRANJ FEST

22. tradicionalna Kranjska noč

28. - 31. julij 2004

www.kranfest.com

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 10 °C do 17 °C	od 12 °C do 16 °C	od 13 °C do 17 °C

Danes, v torek, bo pretežno oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe in posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 12, najvišje dnevne od 15 do 19 stopinj Celzija. Jutri, v sredo, in v četrtek bo pretežno oblačno s pogostejšimi krajevnimi padavinami, sprva plohami in nevihtami. Zapihal bo severni do severovzhodni veter.

Mira Delavec
Nedolžnost in sila

Čudovita pisma, polna nežne in predane ljubezni, še neobjavljene "povestice", kot jih je sama imenovala, ter življenje in delo Josipine Urbančič - Turnograjske, prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice.

Knjiga Nedolžnost in sila je najnovejša v zbirki knjižnih izdaj v založbi Gorenjskega glasa.

Cena knjige Nedolžnost in sila je 2.500 SIT (z DDV), za naročnike Gorenjskega glasa pa 2.000 SIT (z DDV).

NAROČILNICA
Nepreklicno naročam:

Ime in priimek

Ulica in hišna št.

Poštna številka in kraj

Naročnik Gorenjskega glasa ☐ NE ☐ DA - naročniška številka

Poština ni vključena v ceno. Naročilnico pošljite na naslov Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj. Naročene knjige vam bomo poslali po pošti, lahko pa jih prevzamete tudi na sedežu podjetja.

Kamčatka v zadnji klopi

Kranj - "To je bil strašno 'lušten' razred, zato sem veliko in rada hodila z njimi na izlete," se dijakov kranjske gimnazije, ki so se v soboto zbrali na petdeseti obletnici mature, spominja njihova še edina živeča profesorica Slavica Zirkelbach. Medtem ko so se sedanjí dijaki ravno potili na maturi, so si nekdanji dijaki lahko brez strahu pred strogi profesorji in slabimi ocenami ogledali gimnazijsko poslopje.

"Lahko rečem, da smo bili zelo uspešen razred, vsi smo uspeli tudi v življenju," ni skoparil s pohvalami na račun maturantov letnika 1954 nekdanji direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc, ki je skupaj s predsednikom uprave Krke Milošem Kovačičem organiziral tokratno srečanje. Oba sta bila seveda tudi maturanta tega letnika. Prav Miloš Kovačič pa je bil razlog, da so obletnico pripravili na Dolenjskem, in ne v Kranju ali njegovi okolici, kot so imeli navado doslej. Potem ko so se zbrali pred gimnazijo, so se namreč z avtobusom odpeljali na ogled tovarne Krka, nato pa je sledilo kosilo v Kostanjevici.

Maturantje kranjske gimnazije letnik 1954.

Lojze Gorjanc nam je zatrdil, da ga na gimnazijska leta vežejo sami lepi spomini, zlasti na štiri nekdanje sošolce. "Vseh osem let smo sedeli skupaj v zadnji klopi, zato nas je profesor, admiral Bubnov, krstil za Kamčatko." Same lepe stvari o tedanjih dijakih ve povedati tudi njihova

profesorica slovenščine Slavica Zirkelbach. "Bolj se jih spominim z izletov, na katere so me večkrat vzeli s sabo, čeprav nisem bila njihova razredničarka." Tako je postregla tudi z anekdoto, ko so se nekoč z vlakom peljali v Bohinj, pa je eni od dijakov padel nahrbtnik skozi okno.

"Na naslednji postaji smo zato izstopili in fantje so prečesali vso progo, da bi ga našli." Zvečer pa so jih starši vsi nestrpni in zaskrbljeni čakali na železniški postaji, ker so se vrnili z enim vlakom kasneje kot so načrtovali.

Mateja Rant,
foto: Tina Dokl

Stoletnica je zaigrala na kontrabas

Angela Bertoncelj, stanovalka tržiskega doma starostnikov, je včeraj praznovala sto let.

Tržič - Ob prazniku ji je voščil tudi leto dni starejši stanovalec doma Tonček Zaplotnik, s katerim sta zaplesala, voščil, šopkov in daril pa je bila deležna tudi od drugih stanovalcev in osebja doma. Na praznovanje je prišel tudi župan občine Tržič Pavel Rupar. Angela Bertoncelj, rojena 29. maja 1904 v veliki

kmečki družini v Retnjah, je v Dom Petra Uzarja v Tržiču prišla pred petnajstimi leti zaradi starostne oslabelosti, tu pa si je dobro opomogla in danes zdrava in bistra stoletnica nima drugih težav, kot da slabo sliši. V zakonu z možem Francem se je rodil sin, ki z družino živi v Nemčiji. Že skoraj štirideset let je vdova, na moža pa ima zelo lepe spomine, tudi zato, ker sta

Angela Bertoncelj (levo) s kontrabasom na stoti rojstni dan.

veliko muzicirala po veselicah: moč je igral harmoniko, ona pa kontrabas (berdo) in nanj je ob pomoči tamburaške skupine Biserica iz Reteč zaigrala tudi ob svoji stoletnici. Še do lani je v domu redno likala uniforme delavcev, in to zelo lepo in natančno.

Med vrstniki in zaposlenimi je ta prijetna ženička zelo priljubljena in živ dokaz, da se življenje v domu starostnikov ne konča in da je tudi pri stotih lahko prijetno in lepo živeti.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Gorazd Kavčič

Novorojenčki

Minuli teden se je v obeh gorenjskih porodnišnicah rodilo 24 novorojenčkov, od tega 15 v Kranju, 9 pa na Jesenicah.

V Kranju se je rodilo 7 dečkov in 8 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4.360 gramov, najlažja pa deklica, ki je tehtala 2.590 gramov.

Na Jesenicah se je rodilo 6 deklic in 3 dečki. Najtežja je bila ena izmed deklic, ki je tehtala 3.670 gramov. Najlažja je bila drobna deklica, ki je tehtala 660 gramov.

LOTO

Rezultati žrebanja
22. kroga igre na srečo
30. maja 2004

Izžrebane številke:
1, 3, 9, 18, 21, 26, 27
in dodatna 29

Izžrebana Lotko številka pa je: 471123

V 23. krogu za sedmico
95.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma
20.000.000 SIT

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izber.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprehodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ
TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
Spletna stran: <http://www.radio-kranj.si>
NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM